

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง กระบวนการสร้างความร่วมมือระหว่างโรงเรียนกับชุมชนในการใช้แหล่งเรียนรู้ทางวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน กรณีศึกษา โรงเรียนบ้านคูกาสิงห์ ตำบลคูกาสิงห์ อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Methodology) ซึ่งเป็นการวิจัยผสานวิธีคิดและระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณเข้าด้วยกัน ซึ่งใช้วิธีการประชุม สัมภาษณ์ และสัมภาษณ์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล และข้อมูลส่วนหนึ่งเป็นข้อมูลเชิงปริมาณ คือ สมรรถนะสำคัญของนักเรียน คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียน และความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้ ทั้งนี้เพื่อให้สามารถนำผลการวิจัยครั้งนี้ไปใช้ประโยชน์ได้จริงในสังคมแห่งการเรียนรู้ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ผู้วิจัยมุ่งศึกษาการศึกษากระบวนการสร้างความร่วมมือระหว่างโรงเรียนกับชุมชนในการใช้แหล่งเรียนรู้ทางวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยมีกลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ปราชญ์ชาวบ้าน บุคลากรการศึกษา ผู้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552 จำนวน 24 คน ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ของการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

1. กระบวนการสร้างความร่วมมือระหว่างโรงเรียนกับชุมชนในการใช้แหล่งเรียนรู้ทางวัฒนธรรม เพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลการวิจัยพบว่า

ผู้วิจัยได้ศึกษางานวิจัยเกี่ยวกับชุมชนบ้านคูกาสิงห์ และแผนพื้นฐานการเรียนรู้ทางวัฒนธรรมชุมชนบ้านคูกาสิงห์ พบว่า ชุมชนบ้านคูกาสิงห์เป็นชุมชนที่มีศักยภาพในการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน สามารถสร้างฐานการเรียนรู้ทางวัฒนธรรมขึ้นมาได้อย่างมั่นคง จำนวน 6 ฐาน ได้แก่ ฐานโบราณสถานคูกาสิงห์ ฐานพิพิธภัณฑ์ ฐานสวนเกษตรทฤษฎีใหม่ ฐานผ้าไหมพื้นบ้าน ฐานวรรณกรรมพื้นบ้าน ฐานคัดลายกระดาษพื้นบ้าน บริหารงานโดยชมรมส่งเสริมการท่องเที่ยวตำบลคูกาสิงห์ บริการเป็นแหล่งเรียนรู้และเป็นแหล่งท่องเที่ยวของกลุ่มบุคคลที่สนใจเข้าไปเรียนรู้ ผู้วิจัยจึงได้เขียนโครงการเสนอต่อผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนบ้านคูกาสิงห์ และชี้แจงโครงการในที่ประชุมคณะกรรมการ และนักเรียนทราบ พร้อมกับ

ขอความร่วมมือจากคณะครูในการให้การสนับสนุนและให้ความร่วมมือกับกิจกรรมโครงการ เมื่อได้รับอนุมัติให้ดำเนินการตามโครงการได้ ผู้วิจัยได้ลงพื้นที่สำรวจแหล่งเรียนรู้ทาง วัฒนธรรมชุมชนบ้านกู่กาสิงห์ โดยการเข้าไปศึกษาในแหล่งเรียนรู้ด้วยตนเองเพื่อศึกษาสภาพ ทางการศึกษาของพื้นที่ การบริหารจัดการ กิจกรรมการเรียนรู้อาจได้สัมผัสกับประชาชน ชาวบ้าน และสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นจากบุคคลที่เคยเข้าไปใช้บริการ พบว่า ฐานการ เรียนรู้ทั้ง 6 ฐานตั้งอยู่ในเขตชุมชน นักเรียนสามารถเดินทางไปศึกษาได้ด้วยตนเอง ในการ ดำเนินงานแต่ละฐานจะมีการแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน และมีกิจกรรมสำหรับการ เรียนรู้ที่เหมาะสมกับนักเรียนดังนั้นผู้วิจัยจึงได้จัดทำกระบวนการสร้างความร่วมมือระหว่าง โรงเรียนกับชุมชนในการใช้แหล่งเรียนรู้ทางวัฒนธรรมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. จัดประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ผู้วิจัยได้จัดประชุมระหว่างคณะครู โรงเรียนบ้านกู่กา สิงห์ ประชาชนชาวบ้าน ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษา รวมทั้งสิ้น 32 คน โดยเชิญเข้า ร่วมประชุมเชิงวิชาการ ณ อาคารห้องสมุดโรงเรียนบ้านกู่กาสิงห์ เมื่อวันที่ 4 เดือน พฤศจิกายน พุทธศักราช 2552 ตั้งแต่เวลา 09.00-12.00 นาฬิกา ผลการประชุมครั้งนี้ ส่วนมากนำเสนอโดยประชาชนชาวบ้าน ซึ่งแจ้งว่ามีกิจกรรมการเรียนรู้อันแต่ละฐานการเรียนรู้อ สามารถจัดกิจกรรมได้ดังนี้

1.1 ฐานการเรียนรู้โบราณสถานขอม เด็กหญิงกิ่งดาว สิทธิศรี และนายอำคา แสง งาม ได้ร่วมเสนอกิจกรรมการเรียนรู้อันต่อไปนี้นำเสนอการสร้างกู่กาสิงห์ ประเพณี สรงกู่ ลวดลายเอื้อประดับกู่กาสิงห์ เทพเจ้าสำคัญ เช่น โคนนทิง พระพิฆเนศวร พระสีวะ คติ และยุคสมัยการสร้างกู่กาสิงห์ อาคารประกอบตามแผนผังก่อสร้าง ฯลฯ

1.2 ฐานการเรียนรู้พิพิธภัณฑ์มรดกภูมิปัญญา นายบุญสงค์ ศรีเที่ยง ได้นำเสนอ สารและกิจกรรมการเรียนรู้อันต่อไปนี้นำเสนอ เครื่องจักสาน เครื่องมือการเกษตร เครื่องครัว เครื่องปั้นดินเผา เครื่องมือช่าง อาวุธ ผ้าพื้นบ้าน ฯลฯ

1.3 ฐานการเรียนรู้สวนเกษตรทฤษฎีใหม่ นายสม คำมณี ได้นำเสนอสารและ กิจกรรมในสวนเกษตรที่สามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้อันต่อไปนี้นำเสนอ การทำปุ๋ยหมัก การทำปุ๋ยคอก การทำปุ๋ยชีวภาพ การจัดการพื้นที่สวน การเลี้ยงปลา การปลูกผักสวนครัว การปลูกไม้ผล ไร่รับรายจ่ายในสวนและชีวิตประจำวัน การบริหารจัดการกลุ่มเกษตรทฤษฎีใหม่ ฯลฯ

1.4 ฐานการเรียนรู้ศูนย์ผ้าไหมชุมชน นางมาลัย ราษฎร์ ประธานกลุ่มแม่บ้านได้นำเสนอครั้งนี้ ขั้นตอนการทอผ้า การย้อมสีธรรมชาติ รายรับรายจ่ายของกลุ่ม การบริหารจัดการกลุ่ม ผลงานที่ภาคภูมิใจของกลุ่ม การจัดนิทรรศการผ้าไหม ฯลฯ

1.5 ฐานการเรียนรู้วรรณกรรมชาวบ้าน นายเพชร สวนงาน นักรรณกรรมท้องถิ่นได้นำเสนอครั้งนี้ การแต่งบทพญา การร้องสรภัญญ์ การอ่านบทพญา การร้องเพลงกล่อมลูก การแต่งเพลงลูกทุ่ง เป็นต้น

1.6 ฐานการเรียนรู้การตัดลายตากบ (ลายกระดาด) นายทองสุข แจ่มสนาม ได้นำเสนอกิจกรรมการเรียนรู้ ดังนี้ การตัดลายตากบ การตัดดอกไม้ การตัดรูปสัตว์ การตัดลายรูปคน การตัดพวงมาลัย การตัดยาย (ระบาย) หอกจูน

จากการนำเสนอสาระและกิจกรรมในแต่ละฐานการเรียนรู้ทางวัฒนธรรม จะเห็นว่าแต่ละฐานมีกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย ซึ่งจะได้นำไปให้นักเรียนได้เรียนรู้ในโอกาสต่อไป

2. เชิญคณะกรรมการและนักเรียนเดินทางเข้าศึกษาแหล่งเรียนรู้ ผู้วิจัยได้เชิญคณะกรรมการตัวแทนนักเรียนเดินทางไปศึกษาแหล่งเรียนรู้ทางวัฒนธรรมของชุมชน และสัมภาษณ์ปราชญ์ชาวบ้าน ในวันที่ 5 เดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2552 เพื่อให้คณะกรรมการและตัวแทนนักเรียนโรงเรียนบ้านกู่กาสิงห์ ได้เห็นสภาพจริงของแหล่งเรียนรู้ทางวัฒนธรรมในชุมชน และเป็น การสร้างความสัมพันธ์ ระหว่างส่วนบุคคลคือครู หรือโรงเรียน กับภูมิปัญญาชาวบ้าน ซึ่งเป็นผู้จัดการความรู้ภูมิปัญญาในชุมชน โดยผู้อำนวยการสถานศึกษา และคณะครูโรงเรียนบ้านกู่กาสิงห์ ได้เข้าไปทัศนศึกษาฐานเรียนรู้ในชุมชน ดังนี้คือ โบราณสถานจอมพิพิธภักดิ์มรดกภูมิปัญญา สวนการเกษตรทฤษฎีใหม่ ศูนย์ผ้าไหมพื้นบ้าน วรรณกรรมชาวบ้าน การตัดลายกระดาดพื้นบ้าน หลังจากนั้นร่วมกันสรุปผลการเข้าศึกษาที่อาคารประชุมโรงเรียนบ้านกู่กาสิงห์

ผลการเข้าศึกษาแหล่งเรียนรู้ครั้งนี้ ทำให้คณะครูโรงเรียนบ้านกู่กาสิงห์ มีความสัมพันธ์กับภูมิปัญญาชาวบ้านมากขึ้น และเข้าใจลักษณะทางกายภาพของแหล่งเรียนรู้ และความรู้ความสามารถของภูมิปัญญาชาวบ้านมากยิ่งขึ้น

3. คณะครูร่วมกันจัดทำตารางการเข้าศึกษาแหล่งเรียนรู้ทางวัฒนธรรมของชุมชน ผู้วิจัยและคณะครูจัดทำแผนการเข้าศึกษาเรียนรู้ทางวัฒนธรรมโดยในที่ประชุมคณะครูของโรงเรียนเมื่อวันที่ 6 พฤศจิกายน พ.ศ. 2552 ได้สรุปแนวทางการเข้าศึกษาแหล่งเรียนรู้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ดังตารางที่ 6

ตารางที่ 6 ตารางการเข้าศึกษาแหล่งเรียนรู้ทางวัฒนธรรม ของโรงเรียนบ้านคูกาสิงห์
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2

ระดับชั้น	ฐานการเรียนรู้	หลักสูตร	วัน เดือน ปี
ป. 1	โบราณสถาน	- สถานที่ตั้ง และความเป็นมา	1 ธ.ค. 52
		- ประเพณี และความสำคัญ	2 ธ.ค. 52
		- การอนุรักษ์โบราณสถาน	3 ธ.ค. 52
	พิพิธภัณฑ์	- สถานที่ตั้งและความสำคัญ	4 ธ.ค. 53
		- การอนุรักษ์วัตถุโบราณ	
	สวนเกษตรทฤษฎีใหม่	- ที่ตั้ง	8 ธ.ค. 52
		- ความสำคัญของการทำ การเกษตร	9 ธ.ค. 52
	ผ้าไหมพื้นบ้าน	-สถานที่ตั้งและความสำคัญ	11 ธ.ค. 52
	ตัดลายกระดาษ พื้นบ้าน	-การตัดดอกไม้ การตัดรูป สัตว์	14 ธ.ค. 52
			15 ธ.ค. 52
ฐานวรรณกรรม	-การร้องเพลงกล่อมลูก	16 ธ.ค. 52	
ป. 2	โบราณสถาน	- สถานที่ตั้ง และความเป็นมา	4 ธ.ค. 52
		- ประเพณี และความสำคัญ	8 ธ.ค. 52
		- การอนุรักษ์โบราณสถาน	9 ธ.ค. 52
	พิพิธภัณฑ์	- สถานที่ตั้งและความสำคัญ	1 ธ.ค. 52
		- การอนุรักษ์วัตถุโบราณ	
	สวนเกษตรทฤษฎีใหม่	- ที่ตั้ง	11 ธ.ค. 52
		- ความสำคัญของการทำ การเกษตร	14 ธ.ค. 52
	ผ้าไหมพื้นบ้าน	สถานที่ตั้งและความสำคัญ	15 ธ.ค. 52
	ตัดลายกระดาษ พื้นบ้าน	การตัดดอกไม้ การตัดรูปสัตว์	16 ธ.ค. 52
			17 ธ.ค. 52
	ฐานวรรณกรรม	-การร้องเพลงกล่อมลูก	18 ธ.ค. 52

ระดับชั้น	ฐานการเรียนรู้	หลักสูตร	วัน เดือน ปี
ป. 3	โบราณสถาน	- สถานที่ตั้ง และความเป็นมา	11 ธ.ค. 52
		- ประเพณี และความสำคัญ	14 ธ.ค. 52
	พิพิธภัณฑ์	- การอนุรักษ์โบราณสถาน	15 ธ.ค. 52
		- สถานที่ตั้งและความสำคัญ	2 ธ.ค. 52
	สวนเกษตรทฤษฎีใหม่	- การอนุรักษ์วัตถุโบราณ	
		- ที่ตั้ง	16 ธ.ค. 52
		- ความสำคัญของการทำ การเกษตร	17 ธ.ค. 52
	ผ้าไหมพื้นบ้าน	- สถานที่ตั้งและความสำคัญ	18 ธ.ค. 52
	ตัดลายกระดาษ พื้นบ้าน	- การตัดดอกไม้ การตัดรูป สัตว์	21 ธ.ค. 52 22 ธ.ค. 52
	ฐานวรรณกรรม	- การร้องเพลงกล่อมลูก	23 ธ.ค. 52
ป. 4	โบราณสถาน	- ศึกษาตำนานกู่กาสิงห์	16 ธ.ค. 52
		- รวบรวมข้อมูลสรุปตำนานกู่ กาสิงห์	17 ธ.ค. 52
		- เล่าตำนานกู่กาสิงห์	18 ธ.ค. 52
	พิพิธภัณฑ์	- ความสำคัญภูมิปัญญาท้องถิ่น	8 ธ.ค. 52
		- เรียงความการอนุรักษ์ภูมิ ปัญญาท้องถิ่น	9 ธ.ค. 52
		- นำเสนอเรียงความ	11 ธ.ค. 52
	ฐานการเรียนรู้สวน เกษตรทฤษฎีใหม่	- หลักการปฏิบัติตนตามแนว เศรษฐกิจพอเพียงจากภูมิปัญญา ท้องถิ่น	21 ธ.ค. 52
		- วิธีการประยุกต์ใช้ชีวิตแบบ เศรษฐกิจพอเพียง	22 ธ.ค. 52
		- การนำเสนอการประยุกต์ใช้ ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	23 ธ.ค. 52

ระดับชั้น	ฐานการเรียนรู้	หลักสูตร	วัน เดือน ปี
ป. 4	ฐานการเรียนรู้ศูนย์ ผ้าไหมชุมชน	-กระบวนการผลิตและปัจจัย การผลิต	24 ธ.ค. 52
		-เทคโนโลยีการผลิตและ รูปแบบสินค้า	25 ธ.ค. 52
		-นำเสนอพฤติกรรมของ ผู้ประกอบการสินค้าในปัจจุบัน	28 ธ.ค. 52
		-ประเภทวรรณกรรมท้องถิ่น	29 ธ.ค. 52
	ฐานวรรณกรรม	-แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับ วรรณกรรมท้องถิ่นกับเพลง ไทยสากลในยุคปัจจุบัน	
		-นำเสนอคุณค่าของวรรณกรรม ท้องถิ่น	
	ฐานการเรียนรู้การ ตัดลายกระดาษ	- ความสำคัญของลายตากบและ การตัดลายตากบ	5 ม.ค. 53
		- การประยุกต์ใช้และประกอบ ลายตากบ	6 ม.ค. 53
	พิพิธภัณฑ์	- การนำเสนอผลงาน	8 ม.ค. 53
		- เล่าตำนานกู่กาสิงห์	
- ความสำคัญภูมิปัญญาท้องถิ่น		12 ม.ค. 53	
- เรียงความการอนุรักษ์ภูมิ ปัญญาท้องถิ่น		13 ม.ค. 53	
	- นำเสนอเรียงความ	15 ม.ค. 53	
ป. 5	ฐานการเรียนรู้สวน เกษตรทฤษฎีใหม่	-หลักการปฏิบัติตนตามแนว เศรษฐกิจพอเพียงจากภูมิปัญญา ท้องถิ่น	6 ม.ค. 53
		-วิธีการประยุกต์ใช้ชีวิตแบบ เศรษฐกิจพอเพียง	13 ม.ค. 53
		-การนำเสนอการประยุกต์ใช้	20 ม.ค. 53

ระดับชั้น	ฐานการเรียนรู้	หลักสูตร	วัน เดือน ปี
ป. 6	ฐานการเรียนรู้ศูนย์ ผ้าไหมชุมชน	ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	
		-กระบวนการผลิตและปัจจัย การผลิต	2 ก.พ. 53
	ฐานวรรณกรรม	-เทคโนโลยีการผลิตและ รูปแบบสินค้า	10 ก.พ. 53
		-นำเสนอพฤติกรรมของ ผู้บริหารโลกสินค้าในปัจจุบัน	19 ก.พ. 53
		-ประเภทวรรณกรรมท้องถิ่น	22 ก.พ. 53
		-แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับ วรรณกรรมท้องถิ่นกับเพลง ไทยสากลในยุคปัจจุบัน	2 มี.ค 53
		-นำเสนอคุณค่าของวรรณกรรม ท้องถิ่น	11 มี.ค 53
		ฐานการเรียนรู้การ ตัดลายกระดาษ	-ความสำคัญของลายตากบและ การตัดลายตากบ
	-การประยุกต์ใช้และประกอบ ลายตากบ		19 มี.ค 53
	โบราณสถาน	-การนำเสนอผลงาน	
		- ศึกษาตำนานคู่กาสิงห์	25 ธ.ค. 52
	พิพิธภัณฑ์	- รวบรวมข้อมูลสรุปตำนานคู่ กาสิงห์	28 ธ.ค. 52
		- เล่าตำนานคู่กาสิงห์	29 ธ.ค. 52
		- ความสำคัญภูมิปัญญาท้องถิ่น	17 ธ.ค. 52
-เรียงความการอนุรักษ์ภูมิ ปัญญาท้องถิ่น		18 ธ.ค. 52	
ฐานการเรียนรู้สวน เกษตรทฤษฎีใหม่	-นำเสนอเรียงความ	21 ธ.ค. 52	
	-หลักการปฏิบัติตนตามแนว เศรษฐกิจพอเพียงจากภูมิปัญญา	5 ม.ค. 53	

ระดับชั้น	ฐานการเรียนรู้	หลักสูตร	วัน เดือน ปี
ป. 6	ฐานการเรียนรู้ศูนย์ ผ้าไหมชุมชน	ท้องถิ่น	
		-วิธีการประยุกต์ใช้ชีวิตแบบ เศรษฐกิจพอเพียง	6 ม.ค. 53
		-การนำเสนอการประยุกต์ใช้ ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	7 ม.ค. 53
		-กระบวนการผลิตและปัจจัย การผลิต	8 ม.ค. 53
		-เทคโนโลยีการผลิตและ รูปแบบสินค้า	11 ม.ค. 53
		-นำเสนอพฤติกรรมของ ผู้บริโภคสินค้าในปัจจุบัน	
	ฐานวรรณกรรม	-ประเภทวรรณกรรมท้องถิ่น	8 ม.ค. 53
		-แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับ วรรณกรรมท้องถิ่นกับเพลง ไทยสากลในยุคปัจจุบัน	11 ม.ค. 53
		-นำเสนอคุณค่าของวรรณกรรม ท้องถิ่น	
		-ความสำคัญของลายตากบและ การตัดลายตากบ	11 ม.ค. 53
		-การประยุกต์ใช้และประกอบ ลายตากบ	12 ม.ค. 53
		-การนำเสนอผลงาน	

4. แต่งตั้งครูภูมิปัญญาท้องถิ่น

เพื่อให้การสร้างความร่วมมือระหว่างโรงเรียนกับชุมชนในการใช้แหล่งเรียนรู้ทาง วัฒนธรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนบ้านกู่กาสิงห์ สามารถเกิดผลทาง ปฏิบัติ ผู้วิจัย คณะครู โรงเรียนบ้านกู่กาสิงห์ และปราชญ์ชาวบ้านได้แต่งตั้งปราชญ์ชาวบ้าน

เป็นครูภูมิปัญญา ให้มีหน้าที่เป็นวิทยากร หรือปฏิบัติหน้าที่สอน ภูมิปัญญาชาวบ้านที่ได้
แต่งตั้ง มีดังนี้

1. นางมาลัย	ราบุรี	ครูภูมิปัญญาสาขาการทอผ้าไหม
2. นางเพ็ญมาลี	คำภูเมือง	ครูภูมิปัญญาสาขาการทอผ้าไหม
3. นางทวี	บ้ำเรือ	ครูภูมิปัญญาสาขาการทอผ้าไหม
4. นางสะอาด	เวียงคำ	ครูภูมิปัญญาสาขาการทอผ้าไหม
5. นายสม	คำมณี	ครูภูมิปัญญาสาขาเกษตรทฤษฎีใหม่
6. นายสุริยา	แจ่งสนาม	ครูภูมิปัญญาสาขาเกษตรทฤษฎีใหม่
7. นายบุญสงค์	ศรีเที่ยง	ครูภูมิปัญญาสาขาพิพิธภัณฑ
8. นายบัวทอง	แพ่งวงษ์	ครูภูมิปัญญาสาขาพิพิธภัณฑ
9. นายทอง	สวนงาม	ครูภูมิปัญญาสาขาพิพิธภัณฑ
10. นายนาค	ศรีเที่ยง	ครูภูมิปัญญาสาขาพิพิธภัณฑ
11. นายเพชร	สวนงาม	ครูภูมิปัญญาสาขาวรรณกรรม
12. นายอุทัย	บัวแก้ว	ครูภูมิปัญญาสาขาวรรณกรรม
13. นางสุนิสา	ป้องนุ	ครูภูมิปัญญาสาขาวรรณกรรม
14. นายทองสุข	แจ่งสนาม	ครูภูมิปัญญาสาขาลายกระดาษ
15. นายลักษณะชัย	พาพานต์	ครูภูมิปัญญาสาขาโบราณสถาน
16. นายอำคา	แสงงาม	ครูภูมิปัญญาสาขาโบราณสถาน

ภูมิปัญญาดังกล่าว โรงเรียนจะได้ประสานเพื่อร่วมกันจัดกิจกรรมการเรียนรู้ใน โอกาส
ต่อไป

5. ครูประจำชั้นนำนักเรียนเข้าศึกษาในแหล่งเรียนรู้ทางวัฒนธรรมตามตารางที่กำหนด
โดยครูประจำชั้นจะประสานไปยังแหล่งเรียนรู้ ก่อนจะพานักเรียนไปเพื่อให้ปราชญ์ชาวบ้าน
ได้เตรียมตัว

สรุปการศึกษากระบวนการสร้างความร่วมมือระหว่าง โรงเรียนกับชุมชนในการใช้แหล่ง
เรียนรู้ทางวัฒนธรรม เพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน เกิดจากกิจกรรม 1) การ
ประชุมระหว่างคณะครู ปราชญ์ชาวบ้าน บุคลากรทางการศึกษา ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัด
การศึกษา เพื่อศึกษากิจกรรมเรียนรู้ในแต่ละฐาน 2) คณะครูและนักเรียนสำรวจแหล่งเรียนรู้
สัมภาษณ์และสร้างความสัมพันธ์กับปราชญ์ชาวบ้าน 3) คณะครูร่วมกันจัดทำตารางการเข้า
ศึกษาในแหล่งเรียนรู้ 4) แต่งตั้งปราชญ์ชาวบ้านเป็นครูภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อให้มีหน้าที่เป็น

วิทยากรหรือปฏิบัติหน้าที่สอนในฐานะการเรียนรู้อื่น 5) ครูประจำชั้นนำนักเรียนเข้าศึกษาในแหล่งเรียนรู้

2. แนวทางการจัดกิจกรรมในแหล่งเรียนรู้และพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านกู่กาสิงห์ ในการเข้าศึกษาแหล่งเรียนรู้ทางวัฒนธรรม

ผู้วิจัยร่วมกับปราชญ์ชาวบ้านจัดทำแผนในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้แหล่งเรียนรู้ทางวัฒนธรรมในชุมชนให้กับนักเรียนและประเมินพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนในการเข้าศึกษาแหล่งเรียนรู้ ดังต่อไปนี้

1. แนวทางการจัดกิจกรรมในแหล่งเรียนรู้ ผู้วิจัยขอเสนอผลการวิจัยดังต่อไปนี้

1.1 คณะครู ปราชญ์ชาวบ้าน ตัวแทนนักเรียนเข้าร่วมประชุม หลังจากที่ได้มีข้าราชการครูนำนักเรียนเข้าไปศึกษาในแหล่งเรียนรู้ระยะหนึ่งแล้ว เพื่อให้การดำเนินงานบรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้ผู้วิจัยจึงได้เชิญปราชญ์ชาวบ้าน ตัวแทนคณะครู ตัวแทนผู้ปกครอง และตัวแทนนักเรียนแต่ละชั้นร่วมกันประชุมแลกเปลี่ยนเกี่ยวกับปัญหาและวิธีการแก้ไขปัญหาคำหนดแนวทางปฏิบัติตนของครูและนักเรียนในการเข้าศึกษาในแหล่งเรียนรู้ทางวัฒนธรรมได้กำหนดระเบียบปฏิบัติแต่ละฐานเรียนรู้ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

แนวปฏิบัติการใช้แหล่งเรียนรู้ที่ฐานเรียนรู้ทางวัฒนธรรม

การเข้าไปใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชน คือฐานการเรียนรู้ทางวัฒนธรรม จำนวน 6 ฐานเรียนรู้ ได้แก่ ฐานโบราณสถานขอม ฐานพิพิธภัณฑน์มรดกภูมิปัญญา ฐานสวนเกษตรทฤษฎีใหม่ ฐานศูนย์ผ้าไหมชุมชน ฐานวรรณกรรมชาวบ้าน และฐานการตัดลายกระดาษในแต่ละแห่งมีระเบียบแนวปฏิบัติ ดังต่อไปนี้

แนวทางการใช้ฐานเรียนรู้โบราณสถานขอม

จากการเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนาม แนวทางการใช้แหล่งเรียนรู้ ฐานการเรียนรู้โบราณสถานขอม โดยการสังเกตแบบมีส่วนร่วม และการสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วมการสัมภาษณ์ และการจัดประชุมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเห็นระหว่างปราชญ์ชาวบ้าน ผู้ปกครองนักเรียน คณะครู คณะกรรมการสถานศึกษา เมื่อวันที่ 25 เดือนธันวาคม พุทธศักราช 2552 ณ ห้องสมุดโรงเรียนบ้านกู่กาสิงห์ ทำให้ได้ข้อสรุปแนวทางการใช้แหล่งเรียนรู้ (จารึก วิไลแก้ว, 2552 : สัมภาษณ์ ; อัจฉา แสงงาม, 2552 : สัมภาษณ์ ; ปาริฉัตร ศรีกู่กา, 2552 : สัมภาษณ์) ดังต่อไปนี้

1. เมื่อเข้าไปในบริเวณโบราณสถานควรปฏิบัติตนด้วยสำรวม แสดงถึงความเคารพต่อโบราณสถาน ซึ่งเป็นสถานที่ศักดิ์สิทธิ์แต่โบราณ ไม่ควรใช้เสียงดังรบกวน
2. ห้ามทิ้งขยะใดๆ ในบริเวณโบราณสถาน และเมื่อพบขยะควรช่วยกันเก็บขยะรักษาความสะอาด เพื่อสร้างความสง่างามให้กับโบราณสถาน
3. ห้ามจับ เคลื่อนย้ายโบราณวัตถุ หรือนำกลับไปเป็นของตนเอง และห้ามขีดเขียนใดๆ ลงบนโบราณวัตถุหรือโบราณสถาน
4. ห้ามวิ่งปีนป่ายกำแพง ของโบราณสถาน หรือการปีนป่ายขึ้นไปบนที่กภาพบนโบราณสถาน โดยเฉพาะเมื่อเห็นชาวต่างชาติกระทำควรบอกให้ทราบ
5. ควรเคารพประเพณี และวัฒนธรรมท้องถิ่น เช่น เมื่อเวลาส่งผู้ชาวบ้านจะไม่ขึ้นไปเหยียบย่ำบนโบราณสถาน เพื่อเชื่อว่าเป็นสถานที่ศักดิ์สิทธิ์ของชุมชน จึงปฏิบัติตนด้วยความเคารพสถานที่ศักดิ์สิทธิ์
6. ก่อนที่มีกลุ่มคนน้อย จะนำเที่ยวโบราณสถานในแต่ละครั้งหรือคณะควรแจ้งระเบียบปฏิบัติดังกล่าวให้คณะนักเรียน นิสิต นักศึกษาได้ทราบและจะได้ปฏิบัติตามได้ถูกต้อง ทั้งนี้ นักเรียนกลุ่มละ 20 คนต่อมัคคุเทศก์ 1 คน

แนวทางการใช้ฐานเรียนรู้พิพิธภัณฑ์มรดกภูมิปัญญา

จากการเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนาม แนวทางการใช้แหล่งเรียนรู้ ฐานการเรียนรู้พิพิธภัณฑ์มรดกภูมิปัญญา โดยการสังเกตแบบมีส่วนร่วม และการสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วมการสัมภาษณ์ และการจัดประชุมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างปราชญ์ชาวบ้าน ผู้ปกครองนักเรียน คณะครู คณะกรรมการสถานศึกษา เมื่อวันที่ 25 เดือนธันวาคม พุทธศักราช 2552 ณ ห้องสมุดโรงเรียนบ้านกู่กาสิงห์ ทำให้ได้ข้อสรุปแนวทางการใช้แหล่งเรียนรู้ (บุญสงค์ ศรีเที่ยง. 2552 : สัมภาษณ์) ดังต่อไปนี้

1. การเข้าชมพิพิธภัณฑ์ ควรเข้าชมด้วยความมีระเบียบวินัย โดยไม่ส่งเสียงดังรบกวน คนอื่น กริยาอาการด้วยความเคารพต่อสถานที่ เช่น ไม่วิ่งเล่นบนอาคาร เป็นต้น
2. การเข้าไปในอาคารควรถอดรองเท้าไว้ที่บันได แล้วจึงขึ้นไปชมพิพิธภัณฑ์ที่อยู่ด้านบน
3. ห้ามจับหรือเคลื่อนย้ายวัตถุที่จัดแสดง ในพิพิธภัณฑ์และไม่ควรจับหรือหยิบสิ่งของก่อนได้รับอนุญาตจากเจ้าหน้าที่
4. การเข้าชมพิพิธภัณฑ์ในแต่ละครั้ง ควรมีครูหรือเจ้าหน้าที่ นำชมและช่วยกันกำกับดูแลนักเรียน หรือนักท่องเที่ยวให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย

5. ควรมีวิทยากรภูมิปัญญาชาวบ้านประมาณ 2-3 คน ช่วยเหลือดูแลรักษาโบราณวัตถุให้ได้รับความปลอดภัย

6. นักเรียนทุกคนช่วยกันรักษาความสะอาด ด้วยการถอดรองเท้า การไม่ทิ้งขยะในบริเวณพิพิธภัณฑ์ เป็นต้น

7. เมื่อขึ้นไปบนอาคาร เบื้องต้นควรไปกราบไหว้พระพุทธรูป บนศาลาการเปรียญ แล้วจึงเข้าศึกษาตามจุดต่างๆ ที่วิทยากรชี้แนะ

แนวทางการใช้ฐานเรียนรู้ สวนเกษตรทฤษฎีใหม่

จากการเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนาม แนวทางการใช้แหล่งเรียนรู้ ฐานการเรียนรู้สวนเกษตรทฤษฎีใหม่ โดยการสังเกตแบบมีส่วนร่วม และการสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม สัมภาษณ์ และการจัดประชุมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างปราชญ์ชาวบ้าน ผู้ปกครองนักเรียน คณะครู คณะกรรมการสถานศึกษา เมื่อวันที่ 25 เดือนธันวาคม พุทธศักราช 2552 ณ ห้องสมุดโรงเรียนบ้านกู่กาสิงห์ ทำให้ได้ข้อสรุปแนวทางการใช้แหล่งเรียนรู้ (สม คำมณี. 2552 : สัมภาษณ์) ดังต่อไปนี้

1. ผู้เข้าเยี่ยมชมสวนเกษตรทฤษฎีใหม่ ควรเดินตามเส้นทางที่กำหนดไว้
2. ควรเข้าชมสวนด้วยการสำรวจ และระมัดระวัง ทั้งการเดินทางหรือการวิ่ง

เพื่อป้องกันการเหยียบพืชผักเสียหาย

3. โดยมารยาท การที่จะหยิบ ฉวย ผลไม้หรือสิ่งของใดๆ ควรได้รับอนุญาตจากเจ้าของสวนเป็นสำคัญ

4. เพื่อป้องกันข้อครหาอันตรายหรือผลเสียที่จะตามมา การที่จะเข้าไปเรียนรู้ใดๆ ในสวน ควรเข้าไปในช่วงเวลาที่มีเจ้าของสวนเท่านั้น

แนวทางการใช้ฐานเรียนรู้ผ้าไหมพื้นบ้าน

จากการเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนาม แนวทางการใช้แหล่งเรียนรู้ ฐานการเรียนรู้ผ้าไหมพื้นบ้าน โดยการสังเกตแบบมีส่วนร่วม และการสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม สัมภาษณ์ และการจัดประชุมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างปราชญ์ชาวบ้าน ผู้ปกครองนักเรียน คณะครู คณะกรรมการสถานศึกษา เมื่อวันที่ 25 เดือนธันวาคม พุทธศักราช 2552 ณ ห้องสมุดโรงเรียนบ้านกู่กาสิงห์ ทำให้ได้ข้อสรุปแนวทางการใช้แหล่งเรียนรู้ (มาลัย ราบุรี. 2552 : สัมภาษณ์; เพ็ญมาลี คำภูเมือง. 2552 : สัมภาษณ์) ต่อไปนี้

1. นักเรียนที่เข้าไปเรียนรู้ควรแสดงออกถึงความมีมารยาทเหมาะสม พูดยาไพเราะ ความเป็นผู้มีสัมมาคารวะ รู้กาลเทศะและบุคคล

2. เข้าไปเรียนรู้เป็นระบบกลุ่ม โดยเข้าแถวรายงานตัว และแจ้งความประสงค์ และขอความอนุเคราะห์ในการให้ข้อมูลความรู้
3. ครูแจ้งให้วิทยากรภูมิปัญญาทราบ ก่อนนำนักเรียนเข้าเรียนรู้ประมาณ 1 วัน เพื่อให้เตรียมความพร้อม โดยคำนึงถึงข้อจำกัดเวลา ช่วงเวลาทำนา หรืองานบุญประเพณี
4. เมื่อเสร็จสิ้นกิจกรรมการเรียนรู้ ครู นักเรียน และภูมิปัญญาควรประเมินผลด้วยกัน เพื่อเป็นแนวทางการจัดการในอนาคตต่อไป
5. เมื่อไปถึงฐานเรียนรู้ควรเข้าแถวทำความเคารพวิทยากรภูมิปัญญาและกล่าวขอบพระคุณก่อนเดินทางกลับ

แนวทางการใช้ฐานเรียนรู้วรรณกรรมชาวบ้าน

จากการเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนาม แนวทางการใช้แหล่งเรียนรู้ ฐานการเรียนรู้วรรณกรรมชาวบ้าน โดยการสังเกตแบบมีส่วนร่วม และการสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วมการสัมภาษณ์ และการจัดประชุมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างปราชญ์ชาวบ้าน ผู้ปกครองนักเรียน คณะครู คณะกรรมการสถานศึกษา เมื่อวันที่ 25 เดือนธันวาคม พุทธศักราช 2552 ณ ห้องสมุดโรงเรียนบ้านกู่กาสิงห์ ทำให้ได้ข้อสรุปแนวทางการใช้แหล่งเรียนรู้ (เพชร สอนงาม. 2552 : สัมภาษณ์) ดังต่อไปนี้

1. เพื่อให้การสื่อความหมายของฐานเรียนรู้วรรณกรรมมีประสิทธิภาพ ควรจัดเตรียมมีเครื่องเสียงไว้ให้พร้อม
2. ในบางโอกาสจำเป็นต้องจัดเตรียมอุปกรณ์เครื่องดนตรี พิณ แคน ซอ พร้อมนักร้องและหมอลำไว้บริการนักท่องเที่ยว ให้เกิดความเพลิดเพลิน
3. ขณะเข้าเยี่ยมชมไม่ควรกินขนม ขบเคี้ยว ไม่ทิ้งขยะ
4. นักเรียนทุกคนช่วยกันรักษาความสะอาดบริเวณพื้นที่ เช่น ไม่ทิ้งขยะ และเก็บขยะด้วย และใช้เวลาประมาณ 1-2 ชั่วโมง
5. จำนวนนักเรียนที่เข้าเรียนรู้ไม่ควรเกิน 60 คนต่อครั้ง
6. กล่าวขอบคุณเมื่อจบรายการ
7. นักเรียนควรมีสมาคมเตรียมจดบันทึกประเด็นสำคัญไว้ด้วย
8. ควรแจ้งวิทยากรล่วงหน้าก่อนนำนักเรียนเข้าศึกษาแหล่งเรียนรู้ อย่างน้อย 1-2 วัน เพื่อจะได้เตรียมพร้อมเลี้ยงจากภาระงานประจำในวิถีชาวบ้าน
9. ควรมีวิทยากรชาวบ้านช่วยกำกับดูแลการดำเนินกิจกรรมด้วย

แนวทางการใช้ฐานการเรียนรู้การตัดลายกระดาษพื้นบ้าน

จากการเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนาม แนวทางการใช้แหล่งเรียนรู้ ฐานการเรียนรู้ การตัดลายกระดาษพื้นบ้าน โดยการสังเกตแบบมีส่วนร่วม และการสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม การสัมภาษณ์ และการจัดประชุมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างปราชญ์ชาวบ้าน ผู้ปกครอง นักเรียน คณะครู คณะกรรมการสถานศึกษา เมื่อวันที่ 25 เดือนธันวาคม พุทธศักราช 2552 ณ ห้องสมุดโรงเรียนบ้านคูกาสิงห์ ทำให้ได้ข้อสรุปแนวทางการใช้แหล่งเรียนรู้ (ทองสุข แจ่มสนาม, 2552 : สัมภาษณ์) ดังต่อไปนี้

1. ให้นักเรียนเข้ามาเรียนรู้อย่างเป็นระเบียบ ไม่ส่งเสียงดัง
2. เด็กเข้าฐานเรียนรู้ไม่เกิน 30 คน และมีครูช่วยกำกับดูแล
3. การเข้าฐานอย่างเป็นระบบ แนะนำตน ทำความเคารพ ลากลับ กล่าวขอบคุณ
4. นักเรียนทุกคนต้องช่วยกันรักษาความสะอาดเมื่อตัดกระดาษเสร็จแล้ว

ควร ช่วยกันเก็บรักษาความสะอาดให้เรียบร้อย

5. เมื่อนักเรียนใช้อุปกรณ์ในการตัดกระดาษที่ครูจัดเตรียมไว้ที่กองกลาง เมื่อปฏิบัติงานเสร็จให้เก็บรักษาไว้ที่เดิม และห้ามหยิบฉวยวัสดุ อุปกรณ์ กรรไกร และ อุปกรณ์อื่นๆ เป็นของตนเอง

6. การเรียนรู้ที่ฐานการตัดลวดลายกระดาษ ใช้เวลาประมาณ 1.30 ชั่วโมง

7. เนื่องจากวิทยากรฐานตัดลายกระดาษ บางครั้งต้องรับงานภายนอกเพื่อสร้างรายได้ให้ครอบครัว การจะเข้าเรียนรู้ควรแจ้งล่วงหน้าประมาณ 3-4 วัน

8. ค่าตอบแทนวิทยากร ประมาณ 100-500 บาท (กรณีนักท่องเที่ยว) หรือ บริการฟรีในบางโอกาสกรณีนักเรียน

9. วิทยากรต้องการให้โรงเรียนช่วย คือระบบเครื่องเสียง แผ่นพับ นักเรียนเข้าไปจัดการช่วย เช่น แจกกระดาษช่วย แนะนำการตัดลายกระดาษกับนักท่องเที่ยว การเข้าเรียน การลากลับมีการขอบคุณ

1.2 วิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้

ผู้วิจัยได้ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เลือกเอาเฉพาะส่วนที่สอดคล้องกับแหล่งเรียนรู้ทางวัฒนธรรมในชุมชนบ้านคูกาสิงห์ ตำบลคูกาสิงห์ อำเภอกะหรังวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด สรุปการวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้ได้ดังนี้

1. กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สอดคล้องกับสาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม ตรงกับมาตรฐาน ท.5.1 เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมไทย

อย่างเห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง ตัวชี้วัดที่ 1 สรุปเรื่องจากวรรณคดีหรือวรรณกรรมที่อ่าน ตัวชี้วัดที่ 2 ระบุความรู้และข้อคิดจากการอ่านวรรณคดีและวรรณกรรมที่สามารถนำไปใช้ในชีวิตจริง และตัวชี้วัดที่ 3 อธิบายคุณค่าของวรรณคดีและวรรณกรรม

2. กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สอดคล้องกับสาระที่ 2 สาระที่ 3 สาระที่ 4 ดังนี้

2.1 สาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม ตรงกับมาตรฐาน ส.2.1 เข้าใจและปฏิบัติตนตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดี มีค่านิยมที่พึงงามธำรงรักษาประเพณีและวัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทยและสังคมโลกอย่างสันติ ตัวชี้วัดที่ 4 มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์และเผยแพร่ภูมิปัญญาท้องถิ่นของชุมชน

2.2 สาระที่ 3 เศรษฐศาสตร์ ตรงกับมาตรฐาน ส.3.1 เข้าใจและสามารถบริหารจัดการทรัพยากรในการผลิตและการบริโภค การใช้ทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดอย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่า รวมทั้งเข้าใจหลักการของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อการดำรงชีวิตอย่างดีมีคุณภาพ และตัวชี้วัดที่ 2 ประยุกต์ใช้แนวคิดของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการทำกิจกรรมต่างๆ ในครอบครัว โรงเรียนและชุมชน

2.3 สาระที่ 4 ประวัติศาสตร์ ตรงกับมาตรฐาน ส.4.1 เข้าใจความหมาย ความสำคัญของเวลาและยุคสมัยทางประวัติศาสตร์สามารถใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์มาวิเคราะห์เหตุการณ์ต่างๆอย่างเป็นระบบ ตัวชี้วัดที่ 1 สืบค้นความเป็นมาของท้องถิ่นโดยใช้หลักฐานที่หลากหลายและตัวชี้วัดที่ 2 รวบรวมข้อมูลจากแหล่งต่างๆเพื่อตอบคำถามทางประวัติศาสตร์

3. กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สอดคล้องกับมาตรฐาน ศ.1.2 สร้างสรรค์งานทัศนศิลป์ตามจินตนาการ และความคิดสร้างสรรค์วิเคราะห์วิจารณ์คุณค่างานทัศนศิลป์ ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดต่องานศิลปะอย่างอิสระ ชื่นชมและประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ตัวชี้วัดที่ 1 สร้างสรรค์งานพิมพ์โดยเน้นการจัดวางตำแหน่งของสิ่งต่างๆในภาพ และตัวชี้วัดที่ 3 จำแนกทัศนธาตุต่างๆในธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในงานทัศนศิลป์โดยเน้นเรื่องเส้นสี รูปร่าง รูปทรง พื้นผิวและพื้นที่ว่าง

1.3 วิเคราะห์หน่วยการเรียนรู้ ตัวชี้วัด สาระการเรียนรู้ในหลักสูตรแกนกลาง สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น และกิจกรรม โดยผู้วิจัยได้นำการวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้มาจัดทำตารางวิเคราะห์หน่วยการเรียนรู้ ดังตารางในบทที่ 3 หน้า 80-82

1.4 ประชุมครูวิชาการ ครูผู้สอน ประชาชนชาวบ้าน โดยผู้วิจัยเชิญครูวิชาการ ครูที่สอน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ซึ่งเป็นนักเรียนกลุ่มตัวอย่างและเชิญประชาชนชาวบ้านซึ่งเป็นตัวแทน
ฐานการเรียนรู้ทางวัฒนธรรมทั้ง 6 ฐาน เข้าร่วมประชุมเมื่อ วันที่ 6 เดือนพฤศจิกายน
พุทธศักราช 2552 เพื่อชี้แจงผลการวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้ และการวิเคราะห์หน่วยการ
เรียนรู้ ที่ประชุมได้ร่วมกันกำหนดเนื้อหาที่จะให้นักเรียนเข้าไปเรียนรู้ การเตรียมตัว คือ
อุปกรณ์การเรียนรู้ของประชาชนชาวบ้านที่จะให้ความรู้แก่นักเรียน และจัดทำตารางการเข้าศึกษา
แหล่งเรียนรู้ทางวัฒนธรรมโดยยึดตารางเรียนของชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ซึ่งเป็นนักเรียนกลุ่ม
ตัวอย่างเป็นหลัก ดังตารางที่ 7

ตารางที่ 7 ตารางการเข้าศึกษาแหล่งเรียนรู้ทางวัฒนธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
โรงเรียนบ้านกู่กาสิงห์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2

ฐานการ เรียนรู้	วัน เดือน ปี เวลา	สาระการเรียนรู้ หลักสูตร แกนกลาง 2551	สาระการเรียนรู้ ท้องถิ่น	ประชาชนชาวบ้าน
โบราณสถาน	5 มกราคม 2553 14.30- 15.30 น.	สังคมสังคม ศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	- ศึกษาตำนาน กู่กาสิงห์	นายอำคา แสงงาม และมัคคุเทศก์น้อย
โบราณสถาน	6 มกราคม 2553 10.30 - 11.30 น.	สังคมสังคม ศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	- รวบรวมข้อมูล สรุปตำนานกู่กา สิงห์	นายอำคา แสงงาม และมัคคุเทศก์น้อย
สวนเกษตร ทฤษฎีใหม่	6 มกราคม 2553 12.30 - 13.30 น.	การงานพื้นฐาน อาชีพและ เทคโนโลยี	-หลักการปฏิบัติ ตนตามแนว เศรษฐกิจพอเพียง จากภูมิปัญญา	นายสม คำมะณี
โบราณสถาน	8 มกราคม 2553 14.30 -15.30 น.	สังคมสังคม ศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	- เล่าตำนานกู่กา สิงห์	นายอำคา แสงงาม และมัคคุเทศก์น้อย

ฐานการเรียนรู้	วัน เดือน ปี เวลา	สาระการเรียนรู้ หลักสูตร แกนกลาง 2551	สาระการเรียนรู้ ท้องถิ่น	ปราชญ์ชาวบ้าน
พิพิธภัณฑ มรดกภูมิปัญญา	12 มกราคม 2553 14.30 - 15.30 น.	สังคมสังคม ศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	- ความสำคัญภูมิ ปัญญาท้องถิ่น	นายบุญสงค์ ศรีเที่ยง
พิพิธภัณฑ มรดกภูมิปัญญา	13 มกราคม 2553 10.30 - 11.30 น.	สังคมสังคม ศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	-เรียงความการ อนุรักษ์ภูมิปัญญา ท้องถิ่น	นายบุญสงค์ ศรีเที่ยง
สวนเกษตร ทฤษฎีใหม่	13 มกราคม 2553 12.30 - 13.30 น.	การงานพื้นฐาน อาชีพและ เทคโนโลยี	-วิธีการ ประยุกต์ใช้ชีวิต แบบเศรษฐกิจ พอเพียง	นายสม คำมะณี
พิพิธภัณฑ มรดกภูมิปัญญา	15 มกราคม 2553 14.30- 15.30 น.	สังคมสังคม ศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	-นำเสนอ เรียงความ	นายบุญสงค์ ศรีเที่ยง
สวนเกษตร ทฤษฎีใหม่	20 มกราคม 2553 12.30- 13.30 น.	การงานพื้นฐาน อาชีพและ เทคโนโลยี	การนำเสนอการ ประยุกต์ใช้ ปรัชญาเศรษฐกิจ พอเพียง	นายสม คำมะณี
ศูนย์ผ้าไหม พื้นบ้าน	2 กุมภาพันธ์ 2553 14.30- 15.30 น.	สังคมสังคม ศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	-กระบวนการ ผลิตและปัจจัย การผลิต	นางมาลัย ราบุรี
ศูนย์ผ้าไหม พื้นบ้าน	10 กุมภาพันธ์ 2553 10.30- 11.30 น.	สังคมสังคม ศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	-เทคโนโลยีการ ผลิตและรูปแบบ สินค้า	นางมาลัย ราบุรี
ศูนย์ผ้าไหม พื้นบ้าน	19 กุมภาพันธ์ 2553 14.30- 15.30 น.	สังคมสังคม ศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	-นำเสนอ พฤติกรรมของ ผู้บริโภคสินค้าใน	นางมาลัย ราบุรี

ฐานการเรียนรู้	วัน เดือน ปี เวลา	สาระการเรียนรู้ หลักสูตร แกนกลาง 2551	สาระการเรียนรู้ ท้องถิ่น	ปราชญ์ชาวบ้าน
วรรณกรรม ชาวบ้าน	22 กุมภาพันธ์ 2553 12.30- 13.30 น.	ภาษาไทย	ปัจจุบัน -ประเภท วรรณกรรม ท้องถิ่น	นายเพชร สนวนงาม
วรรณกรรม ชาวบ้าน	2 มีนาคม 2553 09.30- 10.30 น.	ภาษาไทย	-แสดงความ คิดเห็นเกี่ยวกับ วรรณกรรม ท้องถิ่นกับเพลง ไทยสากลในยุคนี้ ปัจจุบัน	นายเพชร สนวนงาม
การตัดลาย กระดาษ พื้นบ้าน	5 มีนาคม 2553 12.30- 13.30 น.	ศิลปศึกษา	-ความสำคัญของ ลายตากบและการ ตัดลายตากบ	นายทองสุข แจ้สนาม
วรรณกรรม ชาวบ้าน	11 มีนาคม 2553 12.30- 13.30	ภาษาไทย	-นำเสนอคุณค่า ของวรรณกรรม ท้องถิ่น	นายเพชร สนวนงาม
การตัดลาย กระดาษ พื้นบ้าน	12 มีนาคม 2553 12.30- 13.30 น.	ศิลปศึกษา	การประยุกต์ใช้ และประกอบลาย ตากบ	นายทองสุข แจ้สนาม
การตัดลาย กระดาษ พื้นบ้าน	19 มีนาคม 2553 12.30- 13.30 น.	ศิลปศึกษา	การนำเสนอ ผลงาน	นายทองสุข แจ้สนาม

2. พฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านกู่กาสิงห์
ในการเข้าศึกษาแหล่งเรียนรู้ทางวัฒนธรรม

พฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนผู้วิจัยได้กำหนดไว้คือ 1) พฤติกรรมด้านสมรรถนะ
ของนักเรียนจำนวน 5 ข้อ ได้แก่ ข้อ 1 ความสามารถในการสื่อสาร ข้อ 2 ความสามารถในการ
การคิด ข้อ 3 ความสามารถในการแก้ปัญหา ข้อ 4 ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต ข้อ 5
ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี ซึ่งจะประเมินหลังจากนักเรียนเข้าเรียนจบแล้วในแต่ละ
ฐานการเรียนรู้ 2) พฤติกรรมด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์จำนวน 7 ข้อ ได้แก่ ข้อ 1 รักความ
เป็นไทย ข้อ 2 มีความซื่อสัตย์สุจริต ข้อ 3 มีวินัย ข้อ 4 ใฝ่เรียนรู้ ข้อ 5 อยู่อย่างเพียงพอ ข้อ 6
มุ่งมั่นในการทำงาน ข้อ 7 มีจิตสาธารณะ ผู้วิจัยจะประเมินโดยการสังเกต สอบถาม เก็บ
ข้อมูลระหว่างจัดกิจกรรมการเรียนรู้ระหว่างจัดกิจกรรมและสรุปผลการประเมินหลังจาก
นักเรียนเข้าเรียนครบทั้ง 6 ฐานการเรียนรู้แล้ว 3) พฤติกรรมด้านการแสดงความคิดเห็นจาก
การเข้าศึกษาในแหล่งเรียนรู้ จะประเมินโดยการสัมภาษณ์แล้วสรุปและแจกแจงเป็นความถี่
ซึ่งการศึกษาพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้

นำนักเรียนเข้าศึกษาในแหล่งเรียนรู้ตามตารางที่กำหนด โดยจัดกิจกรรมการเรียนรู้ฐาน
ละ 3 ครั้ง ครั้งละ 1 ชั่วโมง รวม 18 ครั้ง/ชั่วโมงตามตารางที่กำหนด ซึ่งแต่ละฐานการเรียนรู้
จะมีการจัดกิจกรรมดังต่อไปนี้

ฐานการเรียนรู้ที่ 1 โบราณสถานขอมกู่กาสิงห์ การจัดกิจกรรมโดยความร่วมมือ
ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนบ้านกู่กาสิงห์ มีขั้นตอนดังตารางที่ 8

ตารางที่ 8 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แหล่งเรียนรู้โบราณสถานกู่กาสิงห์ระหว่างโรงเรียน
บ้านกู่กาสิงห์และปราชญ์ชาวบ้าน

ครั้งที่/วัน/ เวลา	แหล่งเรียนรู้/ สาระการเรียนรู้	กิจกรรม	การวัดและ ประเมินผล
1 5 มกราคม 2553 14.30- 15.30	ฐานโบราณ สถานขอมกู่กา สิงห์ เรื่อง ศึกษาด้าน กู่กาสิงห์	ขั้นที่ 1 ขั้นนำ 1. กระตุ้นความสนใจให้ผู้เรียนมี ความกระตือรือร้น มีความพร้อม	1. สังเกต พฤติกรรมด้าน คุณลักษณะที่พึง ประสงค์

ครั้งที่/วัน/ เวลา	แหล่งเรียนรู้/ สาระการเรียนรู้	กิจกรรม	การจัดและ ประเมินผล
		<p>2. นักเรียนและผู้วิจัยร่วมกันกำหนดหัวข้อเรื่องที่จะไปศึกษาในแหล่งเรียนรู้ คือ ศึกษาตำนานกู่กาสิงห์ จากนายอำคา แสงงาม และ มัคคุเทศก์น้อย โรงเรียนบ้านกู่กาสิงห์</p> <p>3. กำหนดกระบวนการไปศึกษาเดินทางไปแหล่งเรียนรู้ด้วยยานพาหนะรถจักรยาน</p> <p>4. การจัดทำผลงานนักเรียนทุกคนมีเพิ่มงานเป็นของตนเอง นักเรียนทุกคนตั้งคำถามไว้ในใจเพื่อสอบถามจากปราชญ์ชาวบ้าน</p> <p>5. นักเรียนร่วมกันกำหนดระเบียบการเดินทาง มารยาทในการเข้าฐานการเรียนรู้ร่วมกัน</p> <p>6. นักเรียนเดินทางไปแหล่งเรียนรู้ ชั้นที่ 2 ชั้นทำกิจกรรม</p> <p>7. นักเรียนศึกษาข้อมูลจากปราชญ์</p> <p>8. นักเรียนนำข้อมูลที่ได้อ่านที่ตกลงในเพิ่มของตนเอง</p> <p>9. นักเรียนตกแต่งเพิ่มตามความคิดของตนเอง</p> <p>ชั้นที่ 3 ชั้นสรุป</p> <p>10. นักเรียนร่วมกันสรุปแนวทางวิธีการที่จะได้ซึ่งข้อมูล</p> <p>11. กำหนด วัน เวลา ส่งผลงาน</p> <p>12. สอบถามปัญหาและแนวทางใน</p>	<p>2. สัมภาษณ์ วิธีการศึกษาหา ข้อมูลของนักเรียน</p> <p>3. สอบถามปัญหา และแนวทางใน การแก้ปัญหา</p> <p>4. ตรวจสอบ ผลงาน</p>

ครั้งที่/วัน/ เวลา	แหล่งเรียนรู้/ สาระการเรียนรู้	กิจกรรม	การวัดและ ประเมินผล
<p>2</p> <p>6 มกราคม</p> <p>2553</p> <p>10.30-</p> <p>11.30</p>	<p>ฐานโบราณ</p> <p>สถานกู่กาสิงห์</p> <p>เรื่องรวบรวม</p> <p>ข้อมูลสรุป</p> <p>ตำนานกู่กาสิงห์</p>	<p>การแก้ปัญหา</p> <p>ขั้นที่ 1 ขั้นนำ</p> <p>1. กระตุ้นความสนใจให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้น มีความพร้อม</p> <p>2. นักเรียนและผู้วิจัยร่วมกันกำหนดหัวข้อเรื่องที่จะไปศึกษาในแหล่งเรียนรู้ คือ รวบรวมตำนานกู่กาสิงห์จากนายอำคา แสงงาม และมัคคุเทศก์น้อยโรงเรียนบ้านกู่กาสิงห์หรือจากสื่อเทคโนโลยี เช่น ค้นคว้าจากอินเทอร์เน็ต ห้องสมุด เป็นต้น</p> <p>3. ครูนัดหมายเวลามาพบกันอีกครั้งเพื่อสรุปงาน</p> <p>ขั้นที่ 2 ขั้นทำกิจกรรม</p> <p>4. นักเรียนแยกย้ายกันหาข้อมูลตามความถนัดและความสนใจ ซึ่งนักเรียนอาจจะปรึกษาหารือกันร่วมกันหาข้อมูลเป็นกลุ่มด้วยกัน</p> <p>นักเรียนได้ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน</p> <p>ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป</p> <p>5. นักเรียนนำเสนอแนวทาง วิธีการที่จะได้ซึ่งข้อมูลของตนเอง</p> <p>6. กำหนด วัน เวลา ส่งผลงาน</p> <p>7. สอบถามปัญหาและแนวทางในการแก้ปัญหา</p> <p>8. กำหนด วัน เวลา นำเสนอผลงานและส่งงานครั้งต่อไป</p>	<p>1. สัมภาษณ์วิธีการศึกษาหาข้อมูลของนักเรียน</p> <p>2. สอบถามปัญหาและแนวทางในการแก้ปัญหา</p> <p>3. ตรวจสอบผลงาน</p>

ครั้งที่/วัน/ เวลา	แหล่งเรียนรู้/ สาระการเรียนรู้	กิจกรรม	การวัดและ ประเมินผล
3 8 มกราคม 2553 14.30- 15.30	ฐาน โบราณ สถานคูกาสิงห์ เรื่องเล่าตำนาน คูกาสิงห์	<p>ขั้นที่ 1 ขั้นนำ</p> <p>1. กระตุ้นความสนใจให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้น มีความพร้อม</p> <p>2. นักเรียนและผู้วิจัยร่วมกันกำหนดหัวข้อเรื่องที่จะทำในวันนี้คือ เล่าตำนานคูกาสิงห์ ให้ครู เพื่อนๆ และปราชญ์ชาวบ้านฟัง</p> <p>3. นักเรียนเดินทางไปแหล่งเรียนรู้โบราณสถานคูกาสิงห์ด้วยพาหนะจักรยาน</p> <p>ขั้นที่ 2 ขั้นทำกิจกรรม</p> <p>4. นักเรียนนำเสนอผลงานของตนเองให้ครู ปราชญ์ชาวบ้าน เพื่อนๆ ฟัง และร่วมกันวิเคราะห์ วิจารณ์งานของนักเรียน</p> <p>ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป</p> <p>5. สอบถามปัญหาและแนวทางในการแก้ปัญหา</p> <p>6. สอบถามความพึงพอใจในการเข้าเรียนแหล่งเรียนรู้ของนักเรียน</p>	<p>1. การนำเสนอผลงาน</p> <p>2. ตรวจเพิ่มผลงาน</p> <p>3. สอบถามความพึงพอใจในการเข้าเรียนแหล่งเรียนรู้</p>

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 24 คน ได้เข้าเรียนในฐานเรียนรู้โบราณสถานคูกาสิงห์ ตามขั้นตอนการจัดกิจกรรม จำนวน 3 ครั้ง ผลการประเมินสมรรถนะสำคัญ
ของนักเรียนหลังการเข้าเรียนแหล่งเรียนรู้ ดังตารางที่ 9

ตารางที่ 9 ผลการประเมินสมรรถนะสำคัญของนักเรียนหลังจากเข้าเรียนฐานเรียนรู้
โบราณสถานขอมกู่กาสิงห์

ที่	สมรรถนะของนักเรียน	ผลการประเมินสมรรถนะสำคัญของนักเรียน			
		จำนวน นักเรียน	คะแนน รวม	เฉลี่ย	แปลความ
1	ความสามารถในการสื่อสาร	24	62	2.58	ดีเยี่ยม
2	ความสามารถในการคิด	24	53	2.21	ดี
3	ความสามารถในการแก้ปัญหา	24	47	1.96	ผ่าน
4	ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต	24	52	2.17	ดี
5	ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี	24	60	2.50	ดีเยี่ยม
เฉลี่ย				2.28	ดี
ร้อยละ				76.00	
ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน				.253	

จากตารางที่ 9 ผลการประเมินสมรรถนะสำคัญของนักเรียนโดยประเมินจากเพิ่มสะสม งาน การนำเสนองาน การสอบถาม การสังเกต ทั้ง 5 ด้านหลังการเรียนรู้จากฐานเรียนรู้ โบราณสถานขอมกู่กาสิงห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 24 คน เมื่อพิจารณา เป็นรายข้อพบว่า สมรรถนะสำคัญของนักเรียนข้อ 1 ความสามารถในการสื่อสาร อยู่ในระดับ ดีเยี่ยม สมรรถนะสำคัญของนักเรียนข้อ 2 ความสามารถในการคิด อยู่ในระดับ ดี สมรรถนะสำคัญของนักเรียนข้อ 3 ความสามารถในการแก้ปัญหา อยู่ในระดับ ผ่าน สมรรถนะสำคัญของนักเรียนข้อ 4 ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต อยู่ในระดับ ดี สมรรถนะสำคัญของนักเรียนข้อ 5 ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี อยู่ในระดับ ดีเยี่ยม มีคะแนนรวมทั้งหมด อยู่ในระดับ ดี มีค่าเฉลี่ย 2.28 คิดเป็นร้อยละ 76.00 และค่าส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐาน .253

ฐานการเรียนรู้ที่ 2 พิพิธภัณฑ์ การจัดกิจกรรมโดยความร่วมมือระหว่างโรงเรียนกับ
ชุมชนบ้านกู่กาสิงห์ มีขั้นตอนดังตารางที่ 10

ตารางที่ 10 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แหล่งเรียนรู้พิพิธภัณฑ์ระหว่างโรงเรียนบ้านกู่กาสิงห์
และปราชญ์ชาวบ้าน

ครั้งที่/วัน/ เวลา	แหล่งเรียนรู้/ สาระการเรียนรู้	กิจกรรม	การวัดและ ประเมินผล
1 12 มกราคม 2553 14.30- 15.30	ฐานพิพิธภัณฑ์ มรดกภูมิปัญญา เรื่องความ สำคัญภูมิ ปัญญาท้องถิ่น	<p>ขั้นที่ 1 ขั้นนำ</p> <p>1. กระตุ้นความสนใจให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้น มีความพร้อม</p> <p>2. นักเรียนและผู้วิจัยร่วมกันกำหนดหัวข้อเรื่องที่จะไปศึกษาในแหล่งเรียนรู้ คือ ความสำคัญของภูมิปัญญาท้องถิ่น จากนายบุญสงค์ ศรีเที่ยง</p> <p>3. กำหนดกระบวนการไปศึกษาเดินทางไปแหล่งเรียนรู้ด้วยยานพาหนะรถจักรยาน</p> <p>4. การจัดทำผลงานนักเรียนทุกคนมีเป้าหมายเป็นของตนเอง นักเรียนทุกคนตั้งคำถามไว้ในใจเพื่อสอบถามจากปราชญ์ชาวบ้าน</p> <p>5. นักเรียนร่วมกันกำหนดระเบียบการเดินทาง มารยาทในการเข้าฐานการเรียนรู้ร่วมกัน</p> <p>6. นักเรียนเดินทางไปแหล่งเรียนรู้</p> <p>ขั้นที่ 2 ขั้นทำกิจกรรม</p> <p>7. นักเรียนศึกษาข้อมูลจากปราชญ์</p> <p>8. นักเรียนนำข้อมูลที่ได้อ่านที่กลงใน</p>	<p>1. สังเกตพฤติกรรมด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์</p> <p>2. สัมภาษณ์วิธีการศึกษาหาข้อมูลของนักเรียน</p> <p>3. สอบถามปัญหาและแนวทางในการแก้ปัญหา</p> <p>4. ตรวจสอบผลงาน</p>

ครั้งที่/วัน/ เวลา	แหล่งเรียนรู้/ สาระการเรียนรู้	กิจกรรม	การวัดและ ประเมินผล
2 13 มกราคม 2553 10.30 - 11.30	ฐานพิพิธภัณฑ มรดกภูมิปัญญา เรื่องเรียงความ การอนุรักษ์ภูมิ ปัญญาท้องถิ่น	<p>เพิ่มของตนเอง</p> <p>9. นักเรียนตกแต่งเพิ่มตามความคิด ของตนเอง ชั้นที่ 3 ชั้นสรุป</p> <p>10. นักเรียนร่วมกันสรุปแนวทาง วิธีการที่จะได้ซึ่งข้อมูล</p> <p>11. กำหนด วัน เวลา ส่งผลงาน</p> <p>12. สอบถามปัญหาและแนวทางใน การแก้ปัญหา</p> <p>ชั้นที่ 1 ชั้นนำ</p> <p>1. กระตุ้นความสนใจให้ผู้เรียนมี ความกระตือรือร้น มีความพร้อม</p> <p>2. นักเรียนและผู้วิจัยร่วมกันกำหนด หัวข้อเรื่องที่จะไปศึกษาในแหล่ง เรียนรู้ คือ เรียงความการอนุรักษ์ภูมิ ปัญญาท้องถิ่น โดยหาข้อมูลจากนาย บุญสงค์ ศรีเที่ยงหรือจากสื่อ เทคโนโลยี เช่น ค้นคว้าจาก อินเทอร์เน็ต ห้องสมุด เป็นต้น</p> <p>3. ครูนัดหมายเวลามาพบกันอีกครั้ง เพื่อสรุปงาน</p> <p>ชั้นที่ 2 ชั้นทำกิจกรรม</p> <p>4. นักเรียนแยกย้ายกันหาข้อมูลตาม ความนัดและความสนใจ ซึ่ง นักเรียนอาจจะปรึกษาหารือกัน ร่วมกันหาข้อมูลเป็นกลุ่มด้วยกัน</p>	<p>1. สัมภาษณ์ วิธีการศึกษาหา ข้อมูลของนักเรียน</p> <p>2. สอบถามปัญหา และแนวทางใน การแก้ปัญหา</p> <p>3. ตรวจสอบ ผลงาน</p>

ครั้งที่/วัน/ เวลา	แหล่งเรียนรู้/ สาระการเรียนรู้	กิจกรรม	การวัดและ ประเมินผล
3 15 มกราคม 2553 14.30- 15.30	ฐานพิพิธภัณฑ มรดกภูมิปัญญา เรื่องนำเสนอ เรียงความ	<p>นักเรียนได้ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป</p> <p>5. นักเรียนนำเสนอแนวทาง วิธีการ ที่จะได้ซึ่งข้อมูลของตนเอง</p> <p>6. กำหนด วัน เวลา ส่งผลงาน</p> <p>7. สอบถามปัญหาและแนวทางใน การแก้ปัญหา 8. กำหนด วัน เวลา นำเสนอผลงานและส่งงานครั้งต่อไป</p> <p>ขั้นที่ 1 ขั้นนำ</p> <p>1. กระตุ้นความสนใจให้ผู้เรียนมี ความกระตือรือร้น มีความพร้อม</p> <p>2. นักเรียนและผู้วิจัยร่วมกันกำหนด หัวข้อเรื่องที่จะทำในวันนี้คือ นำเสนอเรียงความ ให้ครู เพื่อนๆ และปราชญ์ชาวบ้านฟัง</p> <p>3. นักเรียนเดินทางไปแหล่งเรียนรู้ ด้วยพาหนะจักรยาน</p> <p>ขั้นที่ 2 ขั้นทำกิจกรรม</p> <p>4. นักเรียนนำเสนอผลงานของตนเอง ให้ครู ปราชญ์ชาวบ้าน เพื่อนๆฟัง และร่วมกันวิเคราะห์ วิจารณ์งานของ นักเรียน</p> <p>ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป</p> <p>5. สอบถามปัญหาและแนวทางใน การแก้ปัญหา</p> <p>6. สอบถามความพึงพอใจในการเข้า เรียนแหล่งเรียนรู้ของนักเรียน</p>	<p>1. การนำเสนอ ผลงาน</p> <p>2. ตรวจสอบ ผลงาน</p> <p>3. สอบถามความ พึงพอใจในการเข้า เรียนแหล่งเรียนรู้</p>

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 24 คน ได้เข้าเรียนในฐานเรียนรู้พิพิธภัณฑ์มรดกภูมิปัญญา ตามขั้นตอนการจัดกิจกรรม จำนวน 3 ครั้ง ผลการประเมินสมรรถนะสำคัญของนักเรียนหลังการเข้าเรียนแหล่งเรียนรู้ ดังตารางที่ 11

ตารางที่ 11 ผลการประเมินสมรรถนะสำคัญของนักเรียนหลังจากเข้าเรียนฐานเรียนรู้พิพิธภัณฑ์มรดกภูมิปัญญา

ที่	สมรรถนะของนักเรียน	ผลการประเมินสมรรถนะสำคัญของนักเรียน			
		จำนวนนักเรียน	คะแนนรวม	เฉลี่ย	แปลความ
1	ความสามารถในการสื่อสาร	24	55	2.29	ดี
2	ความสามารถในการคิด	24	48	2.00	ดี
3	ความสามารถในการแก้ปัญหา	24	52	2.17	ดี
4	ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต	24	55	2.29	ดี
5	ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี	24	61	2.54	ดีเยี่ยม
เฉลี่ย				2.26	ดี
ร้อยละ				75.33	
ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน				.197	

จากตารางที่ 11 ผลการประเมินสมรรถนะสำคัญของนักเรียนโดยประเมินจากเพิ่ม สะสมงาน การนำเสนองาน การสอบถาม การสังเกต ทั้ง 5 ด้านหลังการเรียนรู้จากฐานเรียนรู้พิพิธภัณฑ์มรดกภูมิปัญญาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 24 คน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า สมรรถนะสำคัญของนักเรียนข้อ 1 ความสามารถในการสื่อสาร อยู่ในระดับ ดี สมรรถนะสำคัญของนักเรียนข้อ 2 ความสามารถในการคิด อยู่ในระดับ ดี สมรรถนะสำคัญของนักเรียนข้อ 3 ความสามารถในการแก้ปัญหา อยู่ในระดับ ดี สมรรถนะสำคัญของนักเรียนข้อ 4 ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต อยู่ในระดับ ดี สมรรถนะสำคัญของนักเรียนข้อ 5 ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี อยู่ในระดับ ดีเยี่ยม มีคะแนนรวมทั้งหมด อยู่ในระดับ ดี มีค่าเฉลี่ย 2.26 คิดเป็นร้อยละ 75.33 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน .197

ฐานการเรียนรู้ที่ 3 สวนเกษตรทฤษฎีใหม่ การจัดกิจกรรมโดยความร่วมมือระหว่าง
โรงเรียนกับชุมชนบ้านกู่กาสิงห์ มีขั้นตอนดังตารางที่ 12

ตารางที่ 12 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แหล่งเรียนรู้สวนเกษตรทฤษฎีใหม่ระหว่างโรงเรียน
บ้านกู่กาสิงห์และปราชญ์ชาวบ้าน

ครั้งที่/วัน/ เวลา	แหล่งเรียนรู้/ สาระการเรียนรู้	กิจกรรม	การวัดและ ประเมินผล
1 6 มกราคม 2553 12.30- 13.30	ฐานสวนเกษตร ทฤษฎีใหม่เรื่อง หลักการปฏิบัติ ตนตามแนว เศรษฐกิจ พอเพียงจากภูมิ ปัญญาท้องถิ่น	<p>ขั้นที่ 1 ขั้นนำ</p> <p>1. กระตุ้นความสนใจให้ผู้เรียนมีความ กระตือรือร้น มีความพร้อม</p> <p>2. นักเรียนและผู้วิจัยร่วมกันกำหนด หัวข้อเรื่องที่จะไปศึกษาในแหล่งเรียนรู้ คือ หลักการปฏิบัติตนตามแนวเศรษฐกิจ พอเพียงจากภูมิปัญญาท้องถิ่น คือนายสม คำมะณี</p> <p>3. กำหนดกระบวนการไปศึกษา เดินทางไปแหล่งเรียนรู้สวนเกษตรทฤษฎี ใหม่ด้วยยานพาหนะรถจักรยาน</p> <p>4. การจัดทำผลงานนักเรียนทุกคนมีแฟ้ม งานเป็นของตนเอง นักเรียนทุกคนตั้ง คำถามไว้ในใจเพื่อสอบถามจากปราชญ์ ชาวบ้าน</p> <p>5. นักเรียนร่วมกันกำหนดระเบียบการ เดินทาง มารยาทในการเข้าฐานการ เรียนรู้ร่วมกัน</p> <p>6. นักเรียนเดินทางไปแหล่งเรียนรู้</p> <p>ขั้นที่ 2 ขั้นทำกิจกรรม</p> <p>7. นักเรียนศึกษาข้อมูลจากปราชญ์</p>	<p>1. สังเกต พฤติกรรมด้าน คุณลักษณะ ที่พึงประสงค์</p> <p>2. สัมภาษณ์ วิธีการศึกษาหา ข้อมูลของ นักเรียน</p> <p>3. สอบถาม ปัญหาและ แนวทางในการ แก้ปัญหา</p> <p>4. ตรวจสอบ ผลงาน</p>

ครั้งที่/วัน/ เวลา	แหล่งเรียนรู้/ สาระการเรียนรู้	กิจกรรม	การวัดและ ประเมินผล
2 13 มกราคม 2553 12.30- 13.30	ฐานสวนเกษตร ทฤษฎีใหม่ เรื่องวิธีการ ประยุกต์ใช้ชีวิต แบบเศรษฐกิจ พอเพียง	<p>8. นักเรียนนำข้อมูลที่ได้อ่านที่ตกลงใน เพิ่มของตนเอง</p> <p>9. นักเรียนตกแต่งเพิ่มตามความคิดของ ตนเอง</p> <p>ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป</p> <p>10. นักเรียนร่วมกันสรุปแนวทาง วิธีการ ที่จะได้ซึ่งข้อมูล</p> <p>11. กำหนด วัน เวลา ส่งผลงาน</p> <p>12. สอบถามปัญหาและแนวทางในการ แก้ปัญหา</p> <p>ขั้นที่ 1 ขั้นนำ</p> <p>1. กระตุ้นความสนใจให้ผู้เรียนมีความ กระตือรือร้น มีความพร้อม</p> <p>2. นักเรียนและผู้วิจัยร่วมกันกำหนด หัวข้อเรื่องที่จะไปศึกษาในแหล่งเรียนรู้ คือ วิธีการประยุกต์ใช้ชีวิตแบบเศรษฐกิจ พอเพียง โดยหาข้อมูลจากนายสม คำมะณี หรือหาข้อมูลเพิ่มเติมจากสื่อเทคโนโลยี เช่น ค้นหาจากอินเทอร์เน็ต ห้องสมุด</p> <p>3. ครูนัดหมายเวลามาพบกันอีกครั้งเพื่อ สรุปงาน</p> <p>ขั้นที่ 2 ขั้นทำกิจกรรม</p> <p>4. นักเรียนแลกเปลี่ยนกันหาข้อมูลตามความ ถนัดและความสนใจ ซึ่งนักเรียนอาจจะ ปรึกษาหารือกัน ร่วมกันหาข้อมูลเป็น กลุ่มด้วยกัน นักเรียนได้ช่วยเหลือซึ่งกัน และกัน</p>	<p>1. สัมภาษณ์ วิธีการศึกษาหา ข้อมูลของ นักเรียน</p> <p>2. สอบถาม ปัญหาและ แนวทางในการ แก้ปัญหา</p> <p>3. ตรวจสอบ ผลงาน</p>

ครั้งที่/วัน/ เวลา	แหล่งเรียนรู้/ สาระการเรียนรู้	กิจกรรม	การวัดและ ประเมินผล
3 20 มกราคม 2553 12.30- 13.30	ฐานสวนเกษตร ทฤษฎีใหม่ เรื่องการ นำเสนอการ ประยุกต์ใช้ ปรัชญา เศรษฐกิจ พอเพียง	<p>ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป</p> <p>5. นักเรียนนำเสนอแนวทาง วิธีการที่จะ ได้ซึ่งข้อมูลของตนเอง</p> <p>6. กำหนด วัน เวลา ส่งผลงาน</p> <p>7. สอบถามปัญหาและแนวทางในการ แก้ปัญหา</p> <p>8. กำหนด วัน เวลา นำเสนอผลงาน และส่งงานครั้งต่อไป</p> <p>ขั้นที่ 1 ขั้นนำ</p> <p>1. กระตุ้นความสนใจให้ผู้เรียนมีความ กระตือรือร้น มีความพร้อม</p> <p>2. นักเรียนและผู้วิจัยร่วมกันกำหนด หัวข้อเรื่องที่จะทำในวันนี้คือ การ นำเสนอการประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจ พอเพียงให้ครู เพื่อนๆ และปราชญ์ ชาวบ้านฟัง</p> <p>3. นักเรียนเดินทางไปแหล่งเรียนรู้ด้วย พาหนะจักรยาน</p> <p>ขั้นที่ 2 ขั้นทำกิจกรรม</p> <p>4. นักเรียนนำเสนอผลงานของตนเองให้ ครู ปราชญ์ชาวบ้าน เพื่อนๆ ฟังและ ร่วมกันวิเคราะห์ วิเคราะห์งานของนักเรียน</p> <p>ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป</p> <p>5. สอบถามปัญหาและแนวทางในการ แก้ปัญหา</p> <p>6. สอบถามความพึงพอใจในการเข้าเรียน แหล่งเรียนรู้ของนักเรียน</p>	1. การนำเสนอ ผลงาน 2. ตรวจสอบ ผลงาน 3. สอบถาม ความพึงพอใจ ในการเข้าเรียน แหล่งเรียนรู้

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 24 คน ได้เข้าเรียนในฐานเรียนรู้สวนเกษตร ทฤษฎีใหม่ ตามขั้นตอนการจัดกิจกรรม จำนวน 3 ครั้ง ผลการประเมินสมรรถนะสำคัญของ นักเรียนหลังการเข้าเรียนแหล่งเรียนรู้ ดังตารางที่ 13

ตารางที่ 13 ผลการประเมินสมรรถนะสำคัญของนักเรียนหลังจากเข้าเรียนฐานเรียนรู้ สวนเกษตรทฤษฎีใหม่

ที่	สมรรถนะของนักเรียน	ผลการประเมินสมรรถนะสำคัญของนักเรียน			
		จำนวนนักเรียน	คะแนนรวม	เฉลี่ย	แปลความ
1	ความสามารถในการสื่อสาร	24	58	2.42	ดี
2	ความสามารถในการคิด	24	56	2.33	ดี
3	ความสามารถในการแก้ปัญหา	24	50	2.08	ดี
4	ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต	24	49	2.04	ดี
5	ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี	24	58	2.42	ดี
				เฉลี่ย	ดี
				ร้อยละ	75.33
				ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	.184

จากตารางที่ 13 ผลการประเมินสมรรถนะสำคัญของนักเรียนโดยประเมินจากเพิ่ม สะสมงาน การนำเสนองาน การสอบถาม การสังเกต ทั้ง 5 ด้านหลังการเรียนรู้จากฐาน เรียนรู้สวนเกษตรทฤษฎีใหม่ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 24 คน เมื่อ พิจารณาเป็นรายข้อพบว่า สมรรถนะสำคัญของนักเรียน ข้อ 1 ความสามารถในการสื่อสาร อยู่ในระดับ ดี สมรรถนะสำคัญของนักเรียน ข้อ 2 ความสามารถในการคิด อยู่ในระดับ ดี สมรรถนะสำคัญของนักเรียน ข้อ 3 ความสามารถในการแก้ปัญหา อยู่ในระดับ ดี สมรรถนะสำคัญของนักเรียน ข้อ 4 ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต อยู่ในระดับ ดี สมรรถนะสำคัญของนักเรียน ข้อ 5 ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี อยู่ในระดับ ดี มีคะแนนรวมทั้งหมด อยู่ในระดับ ดี มีค่าเฉลี่ย 2.26 คิดเป็นร้อยละ 75.33 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน .184

ฐานการเรียนรู้ที่ 4 ศูนย์ผ้าไหมพื้นบ้าน การจัดกิจกรรมโดยความร่วมมือระหว่างโรงเรียน
กับชุมชนบ้านกู่กาสิงห์ มีขั้นตอนดังตารางที่ 14

ตารางที่ 14 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แหล่งเรียนรู้ศูนย์ผ้าไหมพื้นบ้านระหว่างโรงเรียน
บ้านกู่กาสิงห์และปราชญ์ชาวบ้าน

ครั้งที่/วัน/ เวลา	แหล่งเรียนรู้/ สาระการเรียนรู้	กิจกรรม	การวัดและ ประเมินผล
1 2 กุมภาพันธ์ 2553 12.30- 13.30	ฐานศูนย์ผ้า ไหมพื้นบ้าน เรื่องกระบวนการ การผลิตและ ปัจจัยการผลิต	<p>ขั้นที่ 1 ขั้นนำ</p> <ol style="list-style-type: none"> กระตุ้นความสนใจให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้น มีความพร้อม นักเรียนและผู้วิจัยร่วมกันกำหนดหัวข้อเรื่องที่จะไปศึกษาในแหล่งเรียนรู้ คือ กระบวนการผลิตและปัจจัยการผลิต ในแหล่งเรียนรู้ศูนย์ผ้าไหมพื้นบ้าน โดยศึกษาจากนางมาลัย รามูรี และคณะปราชญ์ชาวบ้าน กำหนดกระบวนการไปศึกษาเดินทางไปแหล่งเรียนรู้ศูนย์ผ้าไหมพื้นบ้านด้วยยานพาหนะรถจักรยาน การจัดทำผลงานนักเรียนทุกคนมีแฟ้มงานเป็นของตนเอง นักเรียนทุกคนตั้งคำถามไว้ในใจเพื่อสอบถามจากปราชญ์ชาวบ้าน นักเรียนร่วมกันกำหนดระเบียบการเดินทาง มารยาทในการเข้าฐานการเรียนรู้ร่วมกัน นักเรียนเดินทางไปแหล่งเรียนรู้ 	<ol style="list-style-type: none"> สังเกตพฤติกรรมด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ สัมภาษณ์วิธีการศึกษาหาข้อมูลของนักเรียน สอบถามปัญหาและแนวทางในการแก้ปัญหา ตรวจแฟ้มผลงาน

ครั้งที่/วัน/ เวลา	แหล่งเรียนรู้/ สาระการเรียนรู้	กิจกรรม	การวัดและ ประเมินผล
2 10 กุมภาพันธ์ 2553 12.30- 13.30	ฐานศูนย์ผ้า ไหมพื้นบ้าน เรื่องเทคโนโลยี การผลิตและ รูปแบบสินค้า	<p>ขั้นที่ 2 ขั้นทำกิจกรรม</p> <p>7. นักเรียนศึกษาข้อมูลจากปราชญ์</p> <p>8. นักเรียนนำข้อมูลที่ได้บันทึกลงใน แฟ้มของตนเอง</p> <p>9. นักเรียนตกแต่งแฟ้มตามความคิด ของตนเอง</p> <p>ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป</p> <p>10. นักเรียนร่วมกันสรุปแนวทาง วิธีการที่จะได้ซึ่งข้อมูล</p> <p>11. กำหนด วัน เวลา ส่งผลงาน</p> <p>12. สอบถามปัญหาและแนวทางใน การแก้ปัญหา</p> <p>ขั้นที่ 1 ขั้นนำ</p> <p>1. กระตุ้นความสนใจให้ผู้เรียนมี ความกระตือรือร้น มีความพร้อม</p> <p>2. นักเรียนและผู้วิจัยร่วมกันกำหนด หัวข้อเรื่องที่จะไปศึกษาในแหล่ง เรียนรู้ คือ เทคโนโลยีการผลิตและ รูปแบบสินค้าโดยหาข้อมูลจากจาก นางมาลัย ราบูรี และคณะปราชญ์ ชาวบ้าน</p> <p>3. ครูนัดหมายเวลามาพบกันอีกครั้ง เพื่อสรุปงาน</p> <p>ขั้นที่ 2 ขั้นทำกิจกรรม</p> <p>4. นักเรียนแลกเปลี่ยนกันหาข้อมูลตาม ความถนัดและความสนใจ ซึ่งนักเรียน อาจจะปรึกษารื้อกัน ร่วมกันหา</p>	<p>1. สัมภาษณ์ วิธีการศึกษาหา ข้อมูลของ นักเรียน</p> <p>2. สอบถาม ปัญหาและ แนวทางในการ แก้ปัญหา</p> <p>3. ตรวจสอบ ผลงาน</p>

ครั้งที่/วัน/ เวลา	แหล่งเรียนรู้/ สาระการเรียนรู้	กิจกรรม	การวัดและ ประเมินผล
3 19 กุมภาพันธ์ 2553 12.30- 13.30	ฐานศูนย์คำ ใหม่พื้นบ้าน เรื่องนำเสนอ พฤติกรรมของ ผู้บริโภคลินค้า ในปัจจุบัน	<p>ข้อมูลเป็นกลุ่มด้วยกัน นักเรียนได้ ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ชั้นที่ 3 ชั้นสรุป</p> <p>5. นักเรียนนำเสนอแนวทางวิธีการที่ จะได้ซึ่งข้อมูลของตนเอง</p> <p>6. กำหนด วัน เวลา ส่งผลงาน</p> <p>7. สอบถามปัญหาและแนวทางในการ แก้ปัญหา</p> <p>8. ให้นักเรียนไปศึกษาเรื่อง การ นำเสนอพฤติกรรมของผู้บริโภค สินค้าในปัจจุบันทั้งจากปราชญ์ ชาวบ้าน ทางอินเทอร์เน็ตหรือค้นคว้า จากห้องสมุด นัดหมายการนำเสนอ งานและส่งงานครั้งต่อไป</p> <p>ชั้นที่ 1 ชั้นนำ</p> <p>1. กระตุ้นความสนใจให้ผู้เรียนมี ความกระตือรือร้น มีความพร้อม</p> <p>2. นักเรียนและผู้วิจัยร่วมกันกำหนด หัวข้อเรื่องที่จะทำในวันนี้ คือ นำเสนอพฤติกรรมของผู้บริโภค สินค้าในปัจจุบันให้ครู เพื่อนๆและ ปราชญ์ชาวบ้านฟัง</p> <p>3. นักเรียนเดินทางไปแหล่งเรียนรู้ ด้วยพาหนะจักรยาน</p> <p>ชั้นที่ 2 ชั้นทำกิจกรรม</p> <p>4. นักเรียนนำเสนอผลงานของตนเอง ให้ครู ปราชญ์ชาวบ้าน เพื่อนๆฟัง</p>	<p>1. การนำเสนอ ผลงาน</p> <p>2. ตรวจสอบ ผลงาน</p> <p>3. สอบถาม ความพึงพอใจ ในการเข้าเรียน แหล่งเรียนรู้</p>

ครั้งที่/วัน/ เวลา	แหล่งเรียนรู้/ สาระการเรียนรู้	กิจกรรม	การวัดและ ประเมินผล
		และร่วมกันวิเคราะห์ วิจารณ์งานของ นักเรียน ชั้นที่ 3 ชั้นสรุป 5. สอบถามปัญหาและแนวทางในการ แก้ปัญหา 6. สอบถามความพึงพอใจในการเข้า เรียนแหล่งเรียนรู้ของนักเรียน	

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 24 คน ได้เข้าเรียนในฐานะเรียนรู้ศูนย์ผ้าไหม
พื้นบ้าน ตามขั้นตอนการจัดกิจกรรม จำนวน 3 ครั้ง ผลการประเมินสมรรถนะสำคัญของ
นักเรียนหลังการเข้าเรียนแหล่งเรียนรู้ ดังตารางที่ 15

ตารางที่ 15 ผลการประเมินสมรรถนะสำคัญของนักเรียนหลังจากเข้าเรียนฐานเรียนรู้ศูนย์
ผ้าไหมพื้นบ้าน

ที่	สมรรถนะของนักเรียน	ผลการประเมินสมรรถนะสำคัญของนักเรียน			
		จำนวน นักเรียน	คะแนน รวม	เฉลี่ย	แปลความ
1	ความสามารถในการสื่อสาร	24	59	2.46	ดี
2	ความสามารถในการคิด	24	56	2.33	ดี
3	ความสามารถในการแก้ปัญหา	24	61	2.54	ดีเยี่ยม
4	ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต	24	56	2.33	ดี
5	ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี	24	59	2.46	ดี
เฉลี่ย				2.42	ดี
ร้อยละ				80.66	
ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน				.091	

จากตารางที่ 15 ผลการประเมินสมรรถนะสำคัญของนักเรียนโดยประเมินจากเพิ่ม สะสมงาน การนำเสนองาน การสอบถาม การสังเกต ทั้ง 5 ด้านหลังการเรียนรู้จากฐาน เรียนรู้ศูนย์ผ้าไหมพื้นบ้าน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 24 คน เมื่อพิจารณา เป็นรายข้อพบว่า สมรรถนะสำคัญของนักเรียน ข้อ 1 ความสามารถในการสื่อสาร อยู่ใน ระดับ ดี สมรรถนะสำคัญของนักเรียน ข้อ 2 ความสามารถในการคิด อยู่ในระดับ ดี สมรรถนะสำคัญของนักเรียน ข้อ 3 ความสามารถในการแก้ปัญหา อยู่ในระดับ ดีเยี่ยม สมรรถนะสำคัญของนักเรียน ข้อ 4 ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต อยู่ในระดับ ดี สมรรถนะสำคัญของนักเรียน ข้อ 5 ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี อยู่ในระดับ ดี มีคะแนนรวมทั้งหมด อยู่ในระดับ ดี มีค่าเฉลี่ย 2.42 คิดเป็นร้อยละ 80.66 และค่าส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐาน .091

ฐานการเรียนรู้ที่ 5 วรรณกรรมชาวบ้าน การจัดกิจกรรมโดยความร่วมมือระหว่างโรงเรียน กับชุมชนบ้านกู่กาสิงห์ มีขั้นตอนดังตารางที่ 16

ตารางที่ 16 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แหล่งเรียนรู้วรรณกรรมชาวบ้าน ระหว่างโรงเรียน บ้านกู่กาสิงห์และปราชญ์ชาวบ้าน

ครั้งที่/วัน/ เวลา	แหล่งเรียนรู้/ สาระการเรียนรู้	กิจกรรม	การวัดและ ประเมินผล
1 22 กุมภาพันธ์ 2553 09.30- 10.30	ฐานวรรณกรรม ชาวบ้าน เรื่องประเภท วรรณกรรม ท้องถิ่น	ขั้นที่ 1 ขั้นนำ 1. กระตุ้นความสนใจให้ผู้เรียนมีความ กระตือรือร้น มีความพร้อม 2. นักเรียนและผู้วิจัยร่วมกันกำหนด หัวข้อเรื่องที่จะไปศึกษาในแหล่งเรียนรู้ คือ ประเภทวรรณกรรมท้องถิ่น โดย ศึกษาจากนายเพชร สอนงาม ปราชญ์ ชาวบ้านที่แหล่งเรียนรู้วรรณกรรม ชาวบ้าน	1. สังเกต พฤติกรรมด้าน คุณลักษณะที่ พึงประสงค์ 2. สัมภาษณ์ วิธีการศึกษาหา ข้อมูลของ นักเรียน

ครั้งที่/วัน/ เวลา	แหล่งเรียนรู้/ สาระการเรียนรู้	กิจกรรม	การวัดและ ประเมินผล
<p>2 2 มีนาคม 2553 12.30- 13.30</p>	<p>ฐานวรรณกรรม ชาวบ้าน</p>	<p>3. กำหนดกระบวนการไปศึกษา เดินทางไปแหล่งเรียนรู้วรรณกรรม ชาวบ้านด้วยยานพาหนะรถจักรยาน</p> <p>4. การจัดทำผลงานนักเรียนทุกคนมี เพิ่มงานเป็นของตนเอง นักเรียนทุก คนตั้งคำถามไว้ในใจเพื่อสอบถามจาก ปราชญ์ชาวบ้าน</p> <p>5. นักเรียนร่วมกันกำหนดระเบียบการ เดินทาง มารยาทในการเข้าฐานการ เรียนรู้ร่วมกัน</p> <p>6. นักเรียนเดินทางไปแหล่งเรียนรู้ ชั้นที่ 2 ชั้นทำกิจกรรม</p> <p>7. นักเรียนศึกษาข้อมูลจากปราชญ์</p> <p>8. นักเรียนนำข้อมูลที่ได้บันทึกลงใน เพิ่มของตนเอง</p> <p>9. นักเรียนตกแต่งเพิ่มตามความคิด ของตนเอง ชั้นที่ 3 ชั้นสรุป</p> <p>10. นักเรียนร่วมกันสรุปแนวทาง วิธีการที่จะได้ซึ่งข้อมูล</p> <p>11. กำหนด วัน เวลา ส่งผลงาน</p> <p>12. สอบถามปัญหาและแนวทางในการ แก้ปัญหา</p> <p>ชั้นที่ 1 ชั้นนำ</p> <p>1. กระตุ้นความสนใจให้ผู้เรียนมีความ กระตือรือร้น มีความพร้อม</p> <p>2. นักเรียนและผู้วิจัยร่วมกันกำหนด</p>	<p>3. สอบถาม ปัญหาและ แนวทางในการ แก้ปัญหา</p> <p>4. ตรวจสอบ ผลงาน</p> <p>1. สัมภาษณ์ วิธีการศึกษาหา ข้อมูลของ</p>

ครั้งที่/วัน/ เวลา	แหล่งเรียนรู้/ สาระการเรียนรู้	กิจกรรม	การวัดและ ประเมินผล
3 11 มีนาคม 2553	เรื่องแสดง ความคิดเห็น เกี่ยวกับ วรรณกรรม ท้องถิ่นกับ เพลงไทยสากล ในยุคปัจจุบัน ฐานวรรณกรรม ชาวบ้าน	หัวข้อเรื่องที่จะไปศึกษาในแหล่งเรียนรู้ คือ แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับ วรรณกรรมท้องถิ่นกับเพลงไทยสากล ในยุคปัจจุบัน โดยร่วมแสดงความ คิดเห็นกับปราชญ์ชาวบ้าน นายเพชร สวนงาม 3. นักเรียนเดินทางไปแหล่งเรียนรู้ ชั้นที่ 2 ชั้นทำกิจกรรม 4. นักเรียนร่วมสนทนากับปราชญ์ ชาวบ้าน เรื่อง ความคิดเห็นเกี่ยวกับ วรรณกรรมท้องถิ่นกับเพลงไทยสากล ในยุคปัจจุบัน และบันทึกข้อมูลลงใน แฟ้มผลงานของตนเอง ชั้นที่ 3 ชั้นสรุป 5. นักเรียนนำเสนอแนวทาง วิธีการที่ จะได้ซึ่งข้อมูลของตนเอง 6. กำหนด วัน เวลา ส่งผลงาน 7. สอบถามปัญหาและแนวทางในการ แก้ปัญหา 8. ให้นักเรียนไปศึกษาเรื่อง คุณค่า ของวรรณกรรมท้องถิ่นทั้งจากปราชญ์ ชาวบ้าน ทางอินเทอร์เน็ต หรือค้นคว้า จากห้องสมุด นัดหมายการนำเสนอ งานและส่งงานครั้งต่อไป ชั้นที่ 1 ชั้นนำ 1. กระตุ้นความสนใจให้ผู้เรียนมีความ กระตือรือร้น มีความพร้อม	นักเรียน 2. สอบถาม ปัญหาและ แนวทางในการ แก้ปัญหา 3. สังเกต การศึกษาหา ข้อมูลของ นักเรียน 4. ตรวจสอบ ผลงาน 1. การนำเสนอ ผลงาน

ครั้งที่/วัน/ เวลา	แหล่งเรียนรู้/ สาระการเรียนรู้	กิจกรรม	การวัดและ ประเมินผล
12.30- 13.30	เรื่องนำเสนอ คุณค่าของ วรรณกรรม ท้องถิ่น	2. นักเรียนและผู้วิจัยร่วมกันกำหนด หัวข้อเรื่องที่จะทำในวันนี้คือ นำเสนอ คุณค่าของวรรณกรรมท้องถิ่นให้ครู เพื่อนๆ และปราชญ์ชาวบ้านฟัง 3. นักเรียนเดินทางไปแหล่งเรียนรู้ด้วย พาหนะจักรยาน ชั้นที่ 2 ชั้นทำกิจกรรม 4. นักเรียนนำเสนอผลงานของตนเอง ให้ครู ปราชญ์ชาวบ้าน เพื่อนๆ ฟังและ ร่วมกันวิเคราะห์ วิจารณ์งานของ นักเรียน ชั้นที่ 3 ชั้นสรุป 5. สอบถามปัญหาและแนวทางในการ แก้ปัญหา 6. สอบถามความพึงพอใจในการเข้า เรียนแหล่งเรียนรู้ของนักเรียน	2. ตรวจสอบเพิ่ม ผลงาน 3. สอบถาม ความพึงพอใจ ในการเข้าเรียน แหล่งเรียนรู้

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 24 คน ได้เข้าเรียนในฐานเรียนรู้วรรณกรรม
ชาวบ้าน ตามขั้นตอนการจัดกิจกรรม จำนวน 3 ครั้ง ผลการประเมินสมรรถนะสำคัญของ
นักเรียนหลังการเข้าเรียนแหล่งเรียนรู้ ปรากฏผล ดังตารางที่ 17

ตารางที่ 17 ผลการประเมินสมรรถนะสำคัญของนักเรียนหลังจากเข้าเรียนฐานเรียนรู้
วรรณกรรมชาวบ้าน

ที่	สมรรถนะของนักเรียน	ผลการประเมินสมรรถนะสำคัญของนักเรียน			
		จำนวน นักเรียน	คะแนน รวม	เฉลี่ย	แปลความ
1	ความสามารถในการสื่อสาร	24	60	2.50	ดีเยี่ยม
2	ความสามารถในการคิด	24	48	2.00	ดี
3	ความสามารถในการแก้ปัญหา	24	51	2.13	ดี
4	ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต	24	53	2.21	ดี
5	ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี	24	61	2.54	ดีเยี่ยม
เฉลี่ย				2.28	ดี
ร้อยละ				76.00	
ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน				.235	

จากตารางที่ 17 ผลการประเมินสมรรถนะสำคัญของนักเรียนโดยประเมินจากเพิ่ม
สะสมงาน การนำเสนองาน การสอบถาม การสังเกต ทั้ง 5 ด้านหลังการเรียนรู้จากฐาน
เรียนรู้วรรณกรรมชาวบ้าน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 24 คน เมื่อพิจารณา
เป็นรายข้อพบว่า สมรรถนะสำคัญของนักเรียน ข้อ 1 ความสามารถในการสื่อสาร อยู่ใน
ระดับ ดีเยี่ยม สมรรถนะสำคัญของนักเรียน ข้อ 2 ความสามารถในการคิด อยู่ในระดับ ดี
สมรรถนะสำคัญของนักเรียน ข้อ 3 ความสามารถในการแก้ปัญหา อยู่ในระดับ ดี
สมรรถนะสำคัญของนักเรียน ข้อ 4 ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต อยู่ในระดับ ดี
สมรรถนะสำคัญของนักเรียน ข้อ 5 ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี อยู่ในระดับ ดีเยี่ยม
มีคะแนนรวมทั้งหมด อยู่ในระดับ ดี มีค่าเฉลี่ย 2.28 คิดเป็นร้อยละ 76.00 และค่าส่วน
เบี่ยงเบนมาตรฐาน .235

ฐานการเรียนรู้ที่ 6 ตัดลายนครคาศพพ่นบ้าน การจัดกิจกรรมโดยความร่วมมือระหว่าง
โรงเรียนกับชุมชนบ้านคูกาสิงห์ มีขั้นตอนดังตารางที่ 18

ตารางที่ 18 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แหล่งเรียนรู้ตัดลายนครคาศพพ่นบ้าน ระหว่าง
โรงเรียนบ้านคูกาสิงห์และปราชญ์ชาวบ้าน

ครั้งที่/วัน/ เวลา	แหล่งเรียนรู้/ สาระการเรียนรู้	กิจกรรม	การวัดและ ประเมินผล
1 5 มีนาคม 2553 12.30- 13.30	ฐานตัดลาย นครคาศพพ่นบ้าน เรื่องความสำคัญ ของลายตากบและ การตัดลายตากบ	<p>ชั้นที่ 1 ชั้นนำ</p> <ol style="list-style-type: none"> กระตุ้นความสนใจให้ผู้เรียนมีความ กระตือรือร้น มีความพร้อม นักเรียนและผู้วิจัยร่วมกันกำหนด หัวข้อเรื่องที่จะไปศึกษาในแหล่งเรียนรู้ คือ ความสำคัญของลายตากบและการตัด ลายตากบ โดยศึกษาจากนายทองสุข แจ้สนาม ปราชญ์ชาวบ้านที่แหล่ง เรียนรู้ตัดลายนครคาศพพ่นบ้าน กำหนดกระบวนการไปศึกษา เดินทางไปแหล่งเรียนรู้ตัดลายนครคาศพ พ่นบ้านด้วยยานพาหนะรถจักรยาน การจัดทำผลงานนักเรียนทุกคนมีเพิ่ม งานเป็นของตนเอง นักเรียนทุกคนตั้ง คำถามไว้ในใจเพื่อสอบถามจากปราชญ์ ชาวบ้าน นักเรียนร่วมกันกำหนดระเบียบการ เดินทาง มารยาทในการเข้าฐานการ เรียนรู้ร่วมกัน นักเรียนเดินทางไปแหล่งเรียนรู้ 	<ol style="list-style-type: none"> สังเกต พฤติกรรม ด้าน คุณลักษณะที่ พึงประสงค์ สัมภาษณ์ วิธีการศึกษา หาข้อมูลของ นักเรียน สอบถาม ปัญหาและ แนวทางใน การแก้ปัญหา ตรวจเพิ่ม ผลงาน

ครั้งที่/วัน/ เวลา	แหล่งเรียนรู้/ สาระการเรียนรู้	กิจกรรม	การวัดและ ประเมินผล
<p>2</p> <p>12 มีนาคม 2553</p> <p>12.30- 13.30</p>	<p>ฐานตัดลาย กระดาษพื้นบ้าน เรื่องการ ประยุกต์ใช้และ ประกอบลาย ตากบ</p>	<p>ขั้นที่ 2 ขั้นทำกิจกรรม</p> <p>7. นักเรียนศึกษาข้อมูลจากปราชญ์</p> <p>8. นักเรียนนำข้อมูลที่ได้อ่านที่ลงในแฟ้ม ของตนเอง</p> <p>9. นักเรียนตกแต่งแฟ้มตามความคิดของ ตนเอง</p> <p>ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป</p> <p>10. นักเรียนร่วมกันสรุปแนวทาง วิธีการที่ จะได้ซึ่งข้อมูล</p> <p>11. กำหนด วัน เวลา ส่งผลงาน</p> <p>12. สอบถามปัญหาและแนวทางในการ แก้ปัญหา</p> <p>ขั้นที่ 1 ขั้นนำ</p> <p>1. กระตุ้นความสนใจให้ผู้เรียนมีความ กระตือรือร้น มีความพร้อม</p> <p>2. นักเรียนและผู้วิจัยร่วมกันกำหนดหัวข้อ เรื่องที่จะไปศึกษาในแหล่งเรียนรู้ คือ การ ประยุกต์ใช้และประกอบลายตากบ โดย แบ่งกลุ่มกลุ่มละ 5 คน</p> <p>3. นักเรียนเดินทางไปแหล่งเรียนรู้</p> <p>ขั้นที่ 2 ขั้นทำกิจกรรม</p> <p>4. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันวางแผนการ ปฏิบัติงาน</p> <p>5. นักเรียนเรียนรู้การตัดลายตากบและ ประกอบลายตากบจากปราชญ์</p>	<p>1. สังเกตการ ช่วยกัน ทำงานจน สำเร็จ</p> <p>2. สอบถาม ปัญหาและ แนวทางใน การแก้ปัญหา</p> <p>3. ตรวจ ผลงาน</p>

ครั้งที่/วัน/ เวลา	แหล่งเรียนรู้/ สาระการเรียนรู้	กิจกรรม	การวัดและ ประเมินผล
3 19 มีนาคม 2553 12.30- 13.30	ฐานตัดลาย กระดาษพื้นบ้าน เรื่องการนำเสนอ ผลงาน	<p>ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป</p> <p>6. กำหนด วัน เวลา ส่งผลงาน</p> <p>7. สอบถามปัญหาและแนวทางในการ แก้ปัญหา</p> <p>ขั้นที่ 1 ขั้นนำ</p> <p>1. กระตุ้นความสนใจให้ผู้เรียนมีความ กระตือรือร้น มีความพร้อม</p> <p>2. นักเรียนและผู้วิจัยร่วมกันกำหนดหัวข้อ เรื่องที่จะทำในวันนี้คือ นำเสนอผลงานให้ ครู เพื่อนๆ และปราชญ์ชาวบ้านฟัง</p> <p>3. นักเรียนเดินทางไปแหล่งเรียนรู้ด้วย พาหนะจักรยาน</p> <p>ขั้นที่ 2 ขั้นทำกิจกรรม</p> <p>4. นักเรียนนำเสนอผลงานกลุ่มให้ครู ปราชญ์ชาวบ้าน เพื่อนๆ ฟังและร่วมกัน วิเคราะห์ วิจารณ์งานของนักเรียน</p> <p>ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป</p> <p>5. สอบถามปัญหาและแนวทางในการ แก้ปัญหา</p> <p>6. สอบถามความพึงพอใจในการเข้าเรียน แหล่งเรียนรู้ของนักเรียน</p>	1. การ นำเสนอ ผลงาน 2. ตรวจ ผลงาน

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 24 คน ได้เข้าเรียนในฐานเรียนรู้ตัดลาย
กระดาษพื้นบ้าน ตามขั้นตอนการจัดกิจกรรม จำนวน 3 ครั้ง ผลการประเมินสมรรถนะ
สำคัญของนักเรียนหลังการเข้าเรียนแหล่งเรียนรู้ ดังตารางที่ 19

ตารางที่ 19 ผลการประเมินสมรรถนะสำคัญของนักเรียนหลังจากเข้าเรียนฐานเรียนรู้คัดลาย
กระดาศพื้นบ้าน

ที่	สมรรถนะของนักเรียน	ผลการประเมินสมรรถนะสำคัญของนักเรียน			
		จำนวน นักเรียน	คะแนน รวม	เฉลี่ย	แปลความ
1	ความสามารถในการสื่อสาร	24	62	2.58	ดีเยี่ยม
2	ความสามารถในการคิด	24	58	2.42	ดี
3	ความสามารถในการแก้ปัญหา	24	60	2.50	ดีเยี่ยม
4	ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต	24	57	2.38	ดี
5	ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี	24	64	2.67	ดีเยี่ยม
เฉลี่ย				2.51	ดีเยี่ยม
ร้อยละ				83.66	
ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน				.118	

จากตารางที่ 19 ผลการประเมินสมรรถนะสำคัญของนักเรียนโดยประเมินจากเพิ่ม
ผลงาน การนำเสนอ การสอบถาม การสังเกต ทั้ง 5 ด้านหลังการเรียนรู้จากฐานเรียนรู้คัด
ลายกระดาศพื้นบ้าน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 24 คน เมื่อพิจารณาเป็น
รายข้อพบว่า สมรรถนะสำคัญของนักเรียน ข้อ 1 ความสามารถในการสื่อสาร อยู่ในระดับ ดี
เยี่ยม สมรรถนะสำคัญของนักเรียน ข้อ 2 ความสามารถในการคิด อยู่ในระดับ ดี
เยี่ยม สมรรถนะสำคัญของนักเรียน ข้อ 3 ความสามารถในการแก้ปัญหา อยู่ในระดับ ดีเยี่ยม
สมรรถนะสำคัญของนักเรียน ข้อ 4 ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต อยู่ในระดับ ดี
เยี่ยม สมรรถนะสำคัญของนักเรียน ข้อ 5 ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี อยู่ในระดับ ดีเยี่ยม
มีคะแนนรวมทั้งหมด อยู่ในระดับ ดีเยี่ยม มีค่าเฉลี่ย 2.51 คิดเป็นร้อยละ 83.66 และค่าส่วน
เบี่ยงเบนมาตรฐาน .118

สรุปพฤติกรรมการเรียนรู้ด้านสมรรถนะสำคัญของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
โรงเรียนบ้านคูกาสิงห์ โดยสรุปผลการประเมินทั้ง 6 ฐาน ผลการประเมินด้านสมรรถนะ
สำคัญของนักเรียน สรุปได้ดังตารางที่ 20

ตารางที่ 20 สรุปผลการประเมินสมรรถนะสำคัญของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
โรงเรียนบ้านกู่กาสิงห์

ที่	สมรรถนะของนักเรียน	ผลการประเมินสมรรถนะสำคัญของนักเรียน			
		จำนวน นักเรียน	คะแนนเฉลี่ย 6 ฐานเรียนรู้	เฉลี่ย	แปลความ
1	ความสามารถในการสื่อสาร	24	14.83	2.47	ดี
2	ความสามารถในการคิด	24	13.29	2.21	ดี
3	ความสามารถในการแก้ปัญหา	24	13.38	2.23	ดี
4	ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต	24	13.34	2.22	ดี
5	ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี	24	15.13	2.52	ดีเยี่ยม
เฉลี่ย				2.33	ดี
ร้อยละ				77.66	
ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน				.151	

จากตารางที่ 20 สรุปรวมผลการประเมินสมรรถนะสำคัญของนักเรียนจาก 6 ฐานการเรียนรู้ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า สมรรถนะสำคัญของนักเรียน ข้อ 1 ความสามารถในการสื่อสาร อยู่ในระดับ ดี สมรรถนะสำคัญของนักเรียน ข้อ 2 ความสามารถในการคิด อยู่ในระดับ ดี สมรรถนะสำคัญของนักเรียน ข้อ 3 ความสามารถในการแก้ปัญหา อยู่ในระดับ ดี สมรรถนะสำคัญของนักเรียน ข้อ 4 ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต อยู่ในระดับ ดี สมรรถนะสำคัญของนักเรียน ข้อ 5 ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี อยู่ในระดับ ดีเยี่ยม มีคะแนนรวมทั้งหมด อยู่ในระดับ ดี มีค่าเฉลี่ย 2.33 คิดเป็นร้อยละ 77.66 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน .151

พฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านกู่กาสิงห์ หลังจากเข้าเรียนแหล่งเรียนรู้ทางวัฒนธรรมทั้ง 6 ฐานแล้ว ผลการสังเกตพฤติกรรม การสอบถาม การสัมภาษณ์ สรุปพฤติกรรมด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ดังตารางที่ 21

ตารางที่ 21 ผลการประเมินคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
โรงเรียนบ้านคูกาสิงห์

ที่	สมรรถนะของนักเรียน	ผลการประเมินคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียน			
		จำนวนนักเรียน	คะแนนรวม	เฉลี่ย	แปลความ
1	รักความเป็นไทย	24	61	2.54	ดีเยี่ยม
2	มีความซื่อสัตย์สุจริต	24	68	2.83	ดีเยี่ยม
3	มีวินัย	24	53	2.21	ดี
4	ใฝ่เรียนรู้	24	55	2.30	ดี
5	อยู่อย่างเพียงพอ	24	71	2.96	ดีเยี่ยม
6	มุ่งมั่นในการทำงาน	24	54	2.25	ดี
7	มีจิตสาธารณะ	24	59	2.46	ดี
เฉลี่ย				2.50	ดีเยี่ยม
ร้อยละ				83.33	
ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน				.291	

จากตารางที่ 21 ผลการประเมินคุณลักษณะที่พึงประสงค์ โดยประเมินจาก การสอบถาม การสังเกต ทั้ง 7 ด้านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 24 คน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียน ข้อ 1 รักความเป็นไทย อยู่ในระดับ ดีเยี่ยม คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียน ข้อ 2 มีความซื่อสัตย์สุจริต อยู่ในระดับ ดีเยี่ยม คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียน ข้อ 3 มีวินัย อยู่ในระดับ ดี คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียน ข้อ 4 ใฝ่เรียนรู้ อยู่ในระดับ ดี คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียน ข้อ 5 อยู่อย่างเพียงพอ อยู่ในระดับ ดีเยี่ยม คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียน ข้อ 6 มุ่งมั่นในการทำงาน อยู่ในระดับ ดี คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียน ข้อ 7 มีจิตสาธารณะ อยู่ในระดับ ดี มีคะแนนรวมทั้งหมด อยู่ในระดับ ดีเยี่ยม มีค่าเฉลี่ย 2.50 คิดเป็นร้อยละ 83.33 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน .291

พฤติกรรมกรเรียนรู้นักเรียนด้านความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการเข้าเรียน
แหล่งเรียนรู้ทางวัฒนธรรมชุมชน ดังนี้ จากการศึกษาด้านความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการ
เข้าเรียนแหล่งเรียนรู้ทางวัฒนธรรมชุมชน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 2
ปีการศึกษา 2552 ที่เข้าเรียนแหล่งเรียนรู้ทางวัฒนธรรมชุมชน ทั้ง 6 ฐานเรียนรู้ ดังตารางที่
22,23,24,25,26,27,28,29 และตารางที่ 30

ตารางที่ 22 แสดงความถี่ของการให้สัมภาษณ์ต่อคำถามข้อที่ 1 ถามว่า นักเรียนมี
ความรู้สึกอย่างไรที่โรงเรียนจัดให้เข้าเรียนรู้แหล่งเรียนรู้ทางวัฒนธรรมใน
ชุมชน

ลำดับที่	คำตอบ	ความถี่
1	ดีใจมากค่ะ เพราะจะมีความรู้เกี่ยวกับภูมิปัญญาชาวบ้าน	7
2	รู้สึกดีใจเพราะได้เรียนรู้สิ่งที่เราไม่รู้และจะได้อธิบายให้รุ่นน้องฟัง	6
3	ดีใจที่มีการจัดกิจกรรมในแต่ละฐาน เป็นการส่งเสริมให้นักเรียนมีความรู้ในเรื่องต่างๆ	4
4	มีความรู้สึกว่าเป็นกิจกรรมที่ดี ให้โอกาสแก่นักเรียนทุกคนที่ไม่เคยรู้	3
5	รู้สึกดีและมีความสุขที่คุณครูพาเรามารับเอาความรู้ถึงที่	2
6	รู้สึกตื่นเต้นและภูมิใจมากและได้เข้าร่วมกิจกรรมไปเรียนจากชาวบ้าน	2

จากตารางที่ 22 พบว่าคำตอบที่มีความถี่สูงสุด 3 อันดับแรกได้แก่ ดีใจมากค่ะ เพราะ
จะมีความรู้เกี่ยวกับภูมิปัญญาชาวบ้าน รู้สึกดีใจเพราะได้เรียนรู้สิ่งที่เราไม่รู้และจะได้อธิบายให้
รุ่นน้องฟัง ดีใจที่มีการจัดกิจกรรมในแต่ละฐาน เป็นการส่งเสริมให้นักเรียนมีความรู้ในเรื่อง
ต่างๆ

ตารางที่ 23 แสดงความถี่ของการให้สัมภาษณ์ต่อคำถามข้อที่ 2 กิจกรรมการเรียนรู้ภูมิ
ปัญหาชาวบ้านในแหล่งเรียนรู้ทางวัฒนธรรม นักเรียนประทับใจแหล่งเรียนรู้ใ
มากที่สุด

ลำดับที่	คำตอบ	ความถี่
1	โบราณสถานเพราะรุ่นพี่ทำให้เราเห็นความพยายาม ความกล้า แสดงออก และเกิดประโยชน์	6
2	การตัดลายกระดาษ เพราะนำไปตัดเอ้หอกฐิน และบั้งไฟได้	5
3	ศูนย์ผ้าไหมเพราะทำให้เราทอผ้าไหมขายเองได้	4
4	สวนเกษตรทฤษฎีใหม่ เพราะทำให้เรานำไปปฏิบัติจริงได้	3
5	ทำให้มีทำให้มีจินตนาการต่างๆ ที่ผู้คนควรเคารพและนับถือ	3
6	ภูมิปัญญาวรรณกรรมเพราะเป็นแหล่งเรียนรู้ทางการร้องเพลง การแต่งกลอน	2
7	ประทับใจทุกฐานเรียนรู้	1

จากตารางที่ 23 พบว่าคำตอบที่มีความถี่สูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ โบราณสถานเพราะ
รุ่นพี่ทำให้เราเห็นความพยายาม ความกล้าแสดงออก และเกิดประโยชน์ การตัดลายกระดาษ
เพราะนำไปตัดเอ้หอกฐิน และบั้งไฟได้ และศูนย์ผ้าไหมเพราะทำให้เราทอผ้าไหมขายเองได้

ตารางที่ 24 แสดงความถี่ของการให้สัมภาษณ์ต่อคำถามข้อที่ 3 ถ้ามว่า การเข้าไป
เรียนรู้ในแหล่งเรียนรู้ทางวัฒนธรรมครั้งนี้ นักเรียนคิดว่าเกิดประโยชน์ต่อ
นักเรียนอย่างไร

ลำดับที่	คำตอบ	ความถี่
1	ทำให้หนูได้เรียนรู้ประวัติศาสตร์และสามารถนำไปเล่าให้ผู้อื่น ฟังได้และทำให้ความรู้ทางประวัติศาสตร์ไม่สูญหายไป	6
2	ทำให้นักเรียนได้รู้ความรู้ต่างๆ มากมาย มีความอดทนใน การศึกษา	5
3	ตัดกระดาษได้ฝึกสมาธิ และได้นำไปถ่ายทอดให้ผู้อื่น	4
4	เกิดประโยชน์มากเพราะเราเป็นคนไทยต้องเรียนรู้เกี่ยวกับ วัฒนธรรม	4
5	สามารถทำให้เรานำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้	3
6	เกิดประโยชน์ทางชีวิตทางสติปัญญา และความมีวัฒนธรรมทาง สังคมและลูกหลานทุกคน สืบทอดเป็นชีวิตประจำวันสืบไป	1
7	ทำให้มีการเรียนรู้ ความรู้ และทำให้ได้มีจินตนาการต่างๆ ที่ ผู้คนควรเคารพและนับถือทำให้เกิดความอยากเป็นวัฒนธรรม ครั้งก่อน	1

จากตารางที่ 24 พบว่าคำตอบที่มีความถี่สูงสุด 3 อันดับแรกได้แก่ ทำให้หนูได้เรียนรู้
ประวัติศาสตร์และสามารถนำไปเล่าให้ผู้อื่นฟังได้ และทำให้ความรู้ทางประวัติศาสตร์ไม่
สูญหายไป ทำให้นักเรียนได้รู้ความรู้ต่างๆ มากมาย มีความอดทนในการศึกษา และตัด
กระดาษได้ฝึกสมาธิ และได้นำไปถ่ายทอดให้ผู้อื่น เกิดประโยชน์มากเพราะเราเป็นคนไทย
ต้องเรียนรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรม

ตารางที่ 25 แสดงความถี่ของการให้สัมภาษณ์ต่อคำถามข้อที่ 4 ถามว่า นักเรียนคิดว่าสิ่งที่ได้เรียนรู้จากภูมิปัญญาชาวบ้าน จะนำไปประยุกต์ใช้กับชีวิตอย่างไรบ้าง

ลำดับที่	คำตอบ	ความถี่
1	ทำให้เรานำวิธีการตัดกระดาษไปตัดลายเอ้หอกฐิน เอ้บังไฟ หรือนำไปตกแต่งป้ายนิเทศในโรงเรียนได้	7
2	สวนเกษตรเราสามารถนำไปทำหรือปฏิบัติได้	5
3	ก็เอาไปพูดให้พี่ๆ น้องๆ ฟังเพื่อจะได้ให้ข่าวเผยแพร่ไป คนจะได้มาเที่ยวเยอะๆ	5
4	ความรู้จากผ้าไหมทำให้นำไปใช้ในชีวิตจริงคือนำไปทอผ้าไหมได้	4
5	ทำให้มีความรู้จากภูมิปัญญาชาวบ้าน	2
6	นำไปสอนคนอื่นและการตัดกระดาษทำให้รู้ว่าลายชื่ออะไร ใช้เอ้บังไฟอย่างไร	1
7	นำไปสอนนักเรียนรุ่นน้องช่วยครู	1

จากตารางที่ 25 พบว่าคำตอบที่มีความถี่สูงสุด 3 อันดับแรกได้แก่ ทำให้เรานำวิธีการตัดกระดาษไปตัดลายเอ้หอกฐิน เอ้บังไฟ หรือนำไปตกแต่งป้ายนิเทศในโรงเรียนได้สวนเกษตรเราสามารถนำไปทำหรือปฏิบัติได้ นำไปพูดให้พี่ๆ น้องๆ ฟังเพื่อจะได้เผยแพร่คนจะได้มาเที่ยวเยอะๆ

ตารางที่ 26 แสดงความถี่ของการให้สัมภาษณ์ต่อคำถามข้อที่ 5 ถามว่ามีแหล่งเรียนรู้ใดบ้าง
ที่นักเรียนคิดว่าดีและน่าสนใจและต้องการให้โรงเรียนจัดให้นักเรียนเข้าไป
เรียนรู้บ้าง

ลำดับที่	คำตอบ	ความถี่
1	โพนจั่นก	7
2	สระแก	6
3	บุญสร่งกู่	4
4	วัดสว่างอารมณ์กู่	2
5	โฮมสเตย์	3
6	แม่น้ำเสียว ปู่ตา	2

จากตารางที่ 26 พบว่าคำตอบที่มีความถี่สูงสุด 3 อันดับแรกได้แก่ โพนจั่นก สระแก
บุญสร่งกู่

ตารางที่ 27 แสดงความถี่ของการให้สัมภาษณ์ต่อคำถามข้อที่ 6 ถามว่า นักเรียนชอบวิธีการ
เรียนรู้แบบใดมากที่สุด

ลำดับที่	คำตอบ	ความถี่
1	การบรรยายและเดินชมกู่กาสิงห์	7
2	การฝึกปฏิบัติตัดลายกระดาษ	5
3	การเดินเที่ยวชมสวนเกษตร	5
4	การแสดงนิทรรศการผ้าไหม	3
5	การถามตั้งคำถามให้กลุ่มแม่บ้านตอบสิ่งอยากรู้	3
6	การฟังการร้องเพลงพื้นบ้าน	1

จากตารางที่ 27 พบว่าคำตอบที่มีความถี่สูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ การบรรยาย
และเดินชมกู่กาสิงห์ การฝึกปฏิบัติตัดลายกระดาษ การเดินเที่ยวชมสวนเกษตร

ตารางที่ 28 แสดงความถี่ของการให้สัมภาษณ์ต่อคำถามข้อที่ 7 ถามว่า นักเรียนคิดว่า กิจกรรมการเรียนรู้ในฐานะการเรียนรู้ใดที่ควรปรับปรุง และควรเป็นอย่างไร

ลำดับที่	คำตอบ	ความถี่
1	ฐานพิพิธภัณฑ์ควรให้เราช่วยกันบริจาคเงินซื้อตู้เก็บรักษาสีของ	6
2	สวนเกษตรควรเพราะไม่สะอาด ควรทำความสะอาด	5
3	ฐานลายกระดาศยังไม่มีศูนย์เรียนรู้	5
4	วรรณกรรมเพราะยังไม่มีภาพประกอบ แสดงผลงาน	3
5	สวนเกษตรทฤษฎีใหม่ มีดอกไม้ที่มีสีสดและสดชื่น	3
6	ผ้าไหมควรมีลายต่างๆ ขึ้นมามากๆ	2

จากตารางที่ 28 พบว่าคำตอบที่มีความถี่สูงสุด 3 อันดับแรกได้แก่ ฐานพิพิธภัณฑ์ควรให้เราช่วยกันบริจาคเงินซื้อตู้เก็บรักษาสีของ สวนเกษตรควรเพราะไม่สะอาด ควรทำความสะอาด ฐานลายกระดาศยังไม่มีศูนย์เรียนรู้

ตารางที่ 29 แสดงความถี่ของการให้สัมภาษณ์ต่อคำถามข้อที่ 8 ถามว่า นักเรียนโปรดให้คำแนะนำว่าในปีการศึกษาต่อไป โรงเรียนควรจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในรูปแบบใดกับนักเรียนรุ่นน้อง

ลำดับที่	คำตอบ	ความถี่
1	อยากให้น้องได้เรียนรู้ ฐาน 6 ฐาน ให้น้องได้ทำ พุด คิดด้วย	7
2	รุ่นน้องควรเรียนเกี่ยวกับชีวิตประจำวัน การปลูกผัก เลี้ยงหมู ไก่ เป็ด ปลา สุนัข เป็นต้น	5
3	ให้นักเรียนรุ่นน้องไปทัศนศึกษานอกสถานที่ในแหล่งโบราณสถาน	4
4	นักเรียนรุ่นน้องเข้าเรียนรู้ทางวัฒนธรรมจากฐานเรียนรู้ต่างๆ	3
5	เรียนเกี่ยวกับเขาเอาหินมาทำอะไร จึงกลายเป็นถู่กาสิงห์	3
6	ควรมีเครื่องเล่นสำหรับน้องใหม่	2

การตัดสายกระดาดสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ต้องการให้โรงเรียนจัดให้นักเรียนเข้าไปเรียนรู้ในแหล่งเรียนรู้ วิธีการเรียนรู้ที่ชอบมากที่สุด คือ การบรรยาย ฐานการเรียนรู้ที่ควรปรับปรุงมากที่สุดคือพิพิธภัณฑ์ ในปีการศึกษาต่อไปต้องการให้น้องๆ ได้เข้าเรียนฐานเรียนรู้ทั้ง 6 ฐานและในอนาคตต้องการเป็นผู้สืบทอดภูมิปัญญาชาวบ้านที่มีคุณค่าไม่ให้สูญหายไป

3. ข้อเสนอแนะการสร้างความร่วมมือระหว่างโรงเรียนกับชุมชนในการใช้แหล่งเรียนรู้ทางวัฒนธรรมเพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน

การเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม และจัดประชุมกลุ่มย่อยคณะครูโรงเรียนบ้านกู่กาสิงห์ ร่วมกับปราชญ์ชาวบ้าน ศึกษาพิเศษฯ รวมทั้งสิ้น 25 คน เมื่อวันที่ 8 เดือนมกราคม พุทธศักราช 2553 ณ ห้องสมุดโรงเรียนบ้านกู่กาสิงห์ ตั้งแต่เวลา 09.00-12.00 น. ทำให้ได้ข้อเสนอแนะระดับแหล่งเรียนรู้ ข้อเสนอแนะระดับโรงเรียน และข้อเสนอแนะระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 ดังนี้

3.1 ข้อเสนอแนะสำหรับแหล่งเรียนรู้

จากการศึกษาข้อเสนอแนะสำหรับแหล่งเรียนรู้ โดยการใช้แบบสอบถาม การประชุม เกี่ยวกับข้อเสนอแนะการสร้างความร่วมมือระหว่างโรงเรียนกับชุมชนในการใช้แหล่งเรียนรู้ระดับแหล่งเรียนรู้ ปรากฏผลดังนี้

3.1.1 แหล่งเรียนรู้แต่ละแห่งควรจัดสถานที่ให้เพียงพอ และเหมาะสำหรับจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เช่น จัดให้สะอาดและมีความปลอดภัย เป็นต้น

3.1.2 แหล่งเรียนรู้แต่ละแห่งควรจัดนิทรรศการถาวร เกี่ยวกับคณะกรรมการบริหารกิจกรรมสำคัญ การบริการทางวิชาการ การเงินและบัญชี ประวัติวิทยากร เพื่ออำนวยความสะดวกสำหรับนักเรียน นิสิตนักศึกษาหรือกลุ่มผู้สนใจ

3.1.3 วิทยากรหรือภูมิปัญญาชาวบ้านควรพัฒนาให้มีความสามารถ คือฝึกเทคนิควิธีการพูดให้ตรงประเด็น กระชับชัดเจนเพื่อให้ผู้เข้าเรียนรู้ได้รับความรู้มีประสิทธิภาพสูงสุด

3.1.4 จัดองค์ความรู้ที่คาดว่าจะได้รับจากแหล่งเรียนรู้ ในรูปแบบเอกสารไว้บริการผู้สนใจทั่วไป เช่น แผ่นพับ หนังสือเล่มเล็ก เป็นต้น

3.1.5 จัดการความรู้ในแหล่งเรียนรู้ นั้น ให้มีคู่มือ แนวปฏิบัติในการเข้าศึกษา งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3.1.6 ควรจัดให้มีเครื่องเสียง เพื่อใช้ในการสื่อสาร การบรรยาย สำหรับผู้เข้าชมเพื่อให้ผู้เข้าชมได้รับประโยชน์อย่างสูงสุด

3.1.7 แหล่งเรียนรู้แต่ละแห่งควรตั้งเป็นกลุ่ม หรือเครือข่ายขึ้นมาในชุมชน เพื่อความสะดวกในการบริหารจัดการเรียนรู้ในชุมชน

3.2 ข้อเสนอแนะระดับโรงเรียน

จากการศึกษาข้อเสนอแนะสำหรับแหล่งเรียนรู้ โดยการใช้แบบสอบถาม การประชุม ข้อเสนอแนะการสร้างร่วมมือระหว่างโรงเรียนกับชุมชนในการใช้แหล่งเรียนรู้ระดับโรงเรียน ปรากฏผลดังนี้

3.2.1 โรงเรียนและชุมชนร่วมกันสร้างแหล่งเรียนรู้ในชุมชน ให้มีความหลากหลายและสอดคล้องกับวิถีชุมชนแต่ละแห่งให้มากและเพียงพอยิ่งขึ้น เช่น คอนปู้ตาแม่น้ำเสียวใหญ่ หนองน้ำสาธารณะในชุมชน ประเพณีบุญบั้งไฟ ประเพณีสงกรานต์ ศาลเจ้า รวมทั้งแหล่งเรียนรู้ที่เป็นบุคคลเช่น ภูมิปัญญาชาวบ้าน เป็นต้น

3.2.2 โรงเรียน และหน่วยงานภาครัฐอื่นๆ เช่น พัฒนาการอำเภอเกษตรวิสัย เกษตรอำเภอวิสัย การศึกษานอกโรงเรียน อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด สภาวัฒนธรรมอำเภอ ควรให้การสนับสนุนทางวิชาการแก่แหล่งเรียนรู้ในชุมชน

3.2.3 โรงเรียนและองค์กรภาครัฐอื่นๆที่เกี่ยวข้อง ควรจัดทำแผนร่วมกันในการพัฒนาและการใช้แหล่งเรียนรู้ เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต หรือพัฒนาคุณภาพการศึกษาของคนในชุมชนและกลุ่มคนที่สนใจ เพื่อให้เกิดประโยชน์จากการใช้แหล่งเรียนรู้อย่างแท้จริง

3.2.4 โรงเรียนและปราชญ์ชาวบ้านหรือชุมชน ควรร่วมกันกำหนดระเบียบในการใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชนให้ชัดเจน เพื่อเป็นแนวปฏิบัติที่สัมพันธ์กับวิถีชีวิตชุมชน ซึ่งบางแห่งถ้ามีความจำเป็นอาจกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมการเข้าชมก็ได้ เช่น แหล่งท่องเที่ยว เป็นต้น

3.2.5 โรงเรียนและชุมชนควรจัดตั้งองค์กรบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ ซึ่งเป็นองค์กรชาวบ้าน เพื่อทำหน้าที่ประสานงานกับโรงเรียน ในการจัดการเรียนรู้ตามวิถีของชุมชน เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

3.2.6 โรงเรียนควรสนับสนุนให้คณะครูระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 จัดทำแผนการสอนเกี่ยวเนื่องกับแหล่งเรียนรู้ในชุมชน และจัดการเรียนรู้ให้เด็กนักเรียนได้ใช้แหล่งเรียนรู้และปราชญ์ชาวบ้าน ในการเรียนรู้อย่างแท้จริง

3.2.7 โรงเรียนจัดทำทะเบียนแหล่งเรียนรู้ทางวัฒนธรรมในชุมชน

3.2.8 โรงเรียนควรสนับสนุนงบประมาณในการใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชน และ

แหล่งเรียนรู้นอกชุมชน เพื่อให้การใช้แหล่งเรียนรู้อย่างแท้จริง

3.2.9 โรงเรียนควรประเมินผลการใช้แหล่งเรียนรู้ทางวัฒนธรรมในชุมชนอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ

3.2.10 สร้างเครือข่ายของคักกรชาวบ้าน เพื่อเป็นชุมชนในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการจัดการ การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ทางวัฒนธรรมชุมชน เพื่อสนับสนุนและส่งเสริมพัฒนาคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน

3.3 ข้อเสนอแนะระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

จากการศึกษาข้อเสนอแนะสำหรับแหล่งเรียนรู้ โดยการใช้แบบสอบถาม การประชุมข้อเสนอแนะการสร้างความร่วมมือระหว่างโรงเรียนกับชุมชนในการใช้แหล่งเรียนรู้ระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ปรากฏผลดังนี้

3.3.1 กำหนดนโยบายส่งเสริมให้โรงเรียนและคณะครู ระดับชั้นต่างๆ ได้ใช้แหล่งเรียนรู้ทางวัฒนธรรมในชุมชน เพื่อพัฒนาการเรียนรู้และคุณภาพการศึกษา

3.3.2 สนับสนุนงบประมาณอย่างเพียงพอ ในการทัศนศึกษาดูงาน หรือทัศนศึกษาแหล่งเรียนรู้ทางวัฒนธรรมในชุมชน เพื่อให้เด็กเยาวชนนักเรียนได้เรียนรู้ในสถานการณ์จริงจากปราชญ์ชาวบ้าน

3.3.3 ส่งเสริมให้มีโรงเรียนต้นแบบในการพัฒนาและการใช้แหล่งเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ของเขตพื้นที่การศึกษา

3.3.4 ส่งเสริมให้มีการวิจัยเพื่อพัฒนาแหล่งเรียนรู้ทางวัฒนธรรมในชุมชนเพื่อพัฒนาการจัดการศึกษา

3.3.5 ส่งเสริมให้มีการสร้างเครือข่ายแหล่งเรียนรู้ทางวัฒนธรรมชุมชนเพื่อส่งเสริมพัฒนาการจัดการแหล่งเรียนรู้ให้เกิดความเข้มแข็ง สามารถรองรับการจัดการศึกษาของชุมชนท้องถิ่น

3.3.6 จัดทำเว็บไซต์ เพื่อเผยแพร่และเป็นศูนย์แหล่งเรียนรู้ทางวัฒนธรรมชุมชนของเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อให้เด็กเยาวชนได้เข้าถึงแหล่งเรียนอีกช่องทางหนึ่ง

3.3.7 จัดอบรมบุคลากรของโรงเรียน เพื่อสร้าง พัฒนา และบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ทางวัฒนธรรม นำไปสู่การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน

3.3.8 ประเมินผลการใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกชุมชน อย่างสม่ำเสมอ

3.3.9 สนับสนุนงบประมาณจัดทำเอกสาร หนังสือเผยแพร่แหล่งเรียนรู้ทางวัฒนธรรมชุมชน เพื่อให้เด็กเยาวชนหรือกลุ่มคนที่สนใจ ได้เรียนรู้อย่างทั่วถึง